

NAŠA LUČ

7

✻ 1963

Cankarjeve besede o naši domovini

„Od fabrike do fabrike, iz rudnika v rudnik, s polja v mesto, od dežele do dežele; in nikoli ne vprašajo: Kje je tvoja domovina? Vprašajo le: Koliko je še vredno tvoje delo, koliko je še v tvojih žilah krvi? In kadar ni več krvi, ukažejo: Pojdi! Pojdi in išči si domovine, poišči si jo kraj ceste, v jarku! Ali kadar se jim zahoče, mi obesijo tornister na hrbet in mi velejajo: Hiti, umri za našo domovino! Zakaj njih je domovina in njih je oblast! Jaz sejem in žanjem, branim hišo in polje; ali ne setev ni moja in ne žetev, ne hiša, ne polje. Ti si vprašal, ti nam povej: Kje je naša domovina?“

Tako bodo odgovorili vsi tisti, ki so marširali po blatni cesti.

Stvar je v redu, pa zapojmo:
„Lepa naša domovina...“

*

„Jaz, bratje, pa vem za domovino in mi vsi jo slutimo. Kar so nam siloma vzeli, za kar so nas ogoljufali in opeharili, bomo dobili povrnjeno in poplačano s stoterimi obrestmi! Naša domovina je boj in prihodnost; ta domovina je vredna najzlahtnejše krvi in najboljšega življenja. Iz muke trpljenja in suženjstva nešteti milijonov bo vzrasla naša domovina: vsa ta lepa zemlja z vsem svojim neizmernim bogastvom. Tedaj bodo le še grenak in grd spomin te gospodske domovine, na suženjstvu zidane, s krvjo in solzami gnojene, sramota človeštvu, zasmeh pravici...“

Drugačno melodijo bo dobila pesem o „lepi naši domovini!“ —

Ivan Cankar

Znamenita leta naše zgodovine

1870. je bilo v Ljubljani prvo zborovanje slovenskih, hrvatskih in srbskih politikov. Na tem zborovanju so zahtevali združitev Jugoslovanov.
1871. je zavladala v Avstriji nemško-liberalna vlada, ki je vse do 1879. skušala preprečiti naglo dviganje in napredovanje slovenskega naroda.
1882. smo Slovenci za trajno zmagali pri volitvah v ljubljanski občinski svet, naslednje leto pa tudi v kranjskem deželnem zboru. Ta zbor je postal doslej naša najvažnejša avtonomna politična tribuna, s katere so se razglašale naše narodne zahteve.
1890. so zahtevali slovenski in istrski hrvatski poslanci pod predsedstvom kranjskega deželnega glavarja dr. Polkularja: za slovensko ozemlje slovenske uradnike, višje sodišče v Ljubljani, pravno fakulteto vseučilišča s slovenskim učnim jezikom, ljudsko šolo na versko-narodni podlagi, slovenske vzporedne razrede na gimnazijah v Celju, Gorici in Trstu ter razdelitev deželnega šolskega sveta v Gradcu in Celovcu v slovenski in nemški oddelek.
1892. je bil v Ljubljani 1. slovenski katoliški shod, ki je postavil vernim Slovincem jasne cilje za versko, socialno, kulturno, gospodarsko in politično dejavnost. S tem je nastala trajna opredelitev Slovencev po raznih svetovnih naziranjih. V naslednjih letih so bile osnovane po raznih slovenskih deželah Katoliška narodna stranka (dr. Ivan Sušteršič), Narodno-napredna stranka (dr. Ivan Tavčar) in Jugoslovanska socialno-demokratska stranka (Etbin Kristan).
1892. je bilo po dvajsetih letih združnega gibanja na Slovenskem 61 domačih posojilnic.
1892. je dunajsko notranje ministrstvo pritrdilo slovenskim koroškim zahtevam in izjavilo, da je slovenščina na Koroškem in v Celovcu deželni jezik. L. 1895 je isto ministrstvo odločilo, da morajo koroški uradi uporabljati slovnično pravilno slovenščino, ne pa pokvarjeno narečje. Šele 1905. je koroški deželni zbor določil nemščino kot izključni uradovalni jezik; leta 1908. pa je izjavilo avstrijsko državno sodišče, da je s tem kršena pravica enakopravnosti, ki jo slovenščina mora imeti.
1897. je bil v Ljubljani shod vseh slovenskih narodnih poslancev ob navzočnosti zastopnikov Hrvatov, Čehov in Zakarpatskih Ukrajincev. Shod je zahteval združitev vseh slovenskih pokrajin v eno upravno celoto z Ljubljano kot njenim središčem, razširitev volilne pravice, izvedbo socialnih reform in podporo združnemu gibanju.

Zbližujemo se!

Z veseljem lahko ugotavljamo, da se kristjani raznih veroizpovedi v zadnjih časih zблиžujemo. Razne izjave in razni dogodki zadnjih let to dokazujejo. Posebno velja ta ugotovitev za odnose med pravoslavni in katoličani.

Ko se bo ta mesec začel drugi del zasedanja 21. vesoljnega cerkvenega zbora, bodo pravoslavni znova obrnili svoje oči v Rim in bodo znova posebno pozorni na življenje in delo katoličanov. Vprašanje zedinjenja z Rimom se sicer ne da rešiti kar čez noč. Lahko pa katoličani v marsičem s svojim prizadevanjem olajšamo pot do tega, da bo končno „ena čreda in en pastir“.

Naštetimo nekaj zgodovinskih dejstev, ki kažejo, da so si tudi pravoslavni v teku stoletij precej prizadevali za edinost s katoličani. Misel na ta prizadevanja nas bo podžigala, da se bomo še bolj trudili za odstranjanje ovir za zedinjenje.

Odpor proti razkolu

Razkol se je začel v Carigradu. S pomočjo carigrajskih vladarjev se je širil v vse dežele ki so bile pod bizantinskim političnim vplivom. Vendar so se marsikje razkola branili. Pri tem moramo omeniti odpor škofov antihijske patriarhije, posebno pa odpor Rusov in Ukrajincev.

Ruski in ukrajinski metropolit Hilarion (1051 — 1068) je pretrgal zvezo s cesarjem Kerularijem in je izgnal nekega razkolnega škofa, ki je prišel iz Carigrada govorit proti Rimu. Sin kijevskega vladarja Jaroslava I. je pokleknil pred papeža Gregorija VII. in mu simbolično izročil kraljestvo. Kijevskega nadškofa metropolita Klementa je duhovščina izbrala brez pristanka Carigrada. Klement je l. 1156. priznal prvenstvo rimskega papeža. Kneževina Novgorodska je bila katoliška, dokler je niso osvojili Rusi (Ivan IV.).

Zanimivo je tudi, da so v Carigradu prepovedali praznovanje prenosa relikvij sv.

Nikolaja v Bari, ker je ta praznik uvedel za vesoljno Cerkev papež Urban II. Kijeviski metropolit Efrem pa je papežev odlok o tem prazniku priznal in ga uvedel po vseh ruskih krajih.

Ukrajinci in Rusi niso postali razkolni sami od sebe. Postali so ločeni od rimske Cerkve le bolj po sili, zaradi razmer.

Ob dveh cerkvenih zborih

Na vesoljnem cerkvenem zboru l. 1274 v Lyonu v Franciji so prečitali pisma 40 vzhodnih ločenih škofov. V pismih so priznali rimskemu škofu prvenstvo. Podobno je naredil pozneje tudi grški patriarh Germanos III. Ko je v prvi polovici 14. stoletja postal bizantinski cesar Ivan V. Paleolog polnoleten, se je prišel poklonit papežu Urbanu V. v Rim.

Pozneje so dali pravoslavni nove dokaze prizadevanja za edinost Cerkve na vesoljnem cerkvenem zboru v Ferrari, ki se je končal v Firencah. Razgovore je zaključilo svečano čitanje bule o zedinjenju l. 1439. v Firencah. Turška poplava krščanskega Vzhoda je te kraje za stoletja odrezala od Zapada in tako preprečila poleg drugih vzrokov, da bi se to zedinjenje dovršilo tudi v srcih množic.

Znaki dobre volje pri Srbih

V času turške okupacije je tudi srbska pravoslavna Cerkev večkrat poizkušala priti do zveze z Rimom. Črnogorski škof Mardarije (1637 — 1647), ki je vladal vsem pravoslavnim Črnogorcem, je pisal več pisem papežu. V enem od njih piše:

„Tvoji Svetosti izkazujem poslušnost kot namestniku našega Odrešenika.“ Leta 1640 je poslal v Rim večje zastopstvo, ki ga je papež slovesno sprejel.

Tudi Visarion, ki ga je podobno kot Mardarija imenoval za škofa srbski pravoslavni patriarh v Peći, je pisal v Rim in obljubil delati za zedinjenje noč in dan.

V Srbiji sami je znan po delu za zedinjenje patriarh Ivan (1592 — 1614), ki je pisal pa-

pežu Klementu VIII. in so ga zaradi tega pisma Turki potem ubili. Njegov naslednik Pajsije se je na zunaj branil imeti zveze s papežem zaradi Turkov, toda sinodsko pismo iz l. 1648 priča, da je prejel od papeža škofovsko krono in da jo je skrival pred Turki v svoji sobi.

Po Pajsijevi smrti l. 1647 so se v Morači zbrali vsi srbski škofje in pisali v Rim, „da bi se izkazala poslušnost glavi Cerkev, edine-mu očetu in pastirju“. Turška nadvlada je bila vzrok, da se zedinjenje z Rimom ni moglo bolj izraziti in pokazati. Kljub temu je l. 1653 sklical srbski patriarh Gabrijel zbor vseh škofov v samostan Budimlje oziroma Dečani. Tu so sklenili, da gre Pajsije,

budimljanski metropolit, v Rim izkazat vdanost sv. očetu. Turki so za to zvedeli in Pajsija na poti ubili. Tako je postal škof Pajsije pri delu za edinstvo Cerkev mučenec. Turki so ubili pozneje tudi patriarha Gabrijela samega.

V Dalmaciji se je trudil za zedinjenje z Rimom srbski škof Epifanij Stefanović v 17. stoletju. V Hercegovini se je za to trudil predvsem metropolit Vasilij Jovanović.

*

S tem kratkim pregledom smo hoteli počastiti vse, ki so se trudili za edinstvo Cerkev, in priznati tudi pravoslavnim vse njihove iskrene napore, ki so jih venčali nekateri celo z mučeniško krono.

Zgodilo se je v Moskvi

Mesečnik „Der große Ruf“ je objavil pod tem naslovom v letošnji julijski številki zgodbo, ki jo podajamo v skrajšani obliki. Očividec je prinesel to poročilo iz Moskve; omenil ga je v pridigi protestantski pastor William Boice v Phoenixu (Arizona, USA); John Jonson, vodja centra Siliens Information, je proučil verjetnost tega poročila in ga objavil v listu „Arizona News“.

Kaj se je zgodilo v Moskvi? Moskovsko mestno gledališče je hotelo uprizoriti novo, neokusno igro „Kristus v fraku“. Bogokletstva najpodlejših manir naj bi vero zasramovala. Igro naj bi uprizarjali skozi celo gledališko sezono. Opozorili so vse šole, delavce in komsomolce, naj jo gotovo obiščejo.

Toda naenkrat je bilo nadaljnje uprizorjanje te nesramne komedije ustavljeno. To je „zakrivil“ sloveči igralec Aleksander Rostovzev, ki je do premiere veljal kot trden marksist. Kaj je danes z njim, ne vemo. Njegovo ime je izginilo s površja zemlje.

Njemu je bila določena glavna vloga — Kristus. Gledališče je bilo napolnjeno do zadnjega kotička. Na odru je stal „oltar“ kakor v pravoslavnih cerkvah. Znamenje križa je bilo oblikovano s steklenicami od piva, vina in žganja. Na „oltarju“ je režiser priredil točilno mizo, na njej je bilo mnogo praznih, delno razbitih in prevrnjenih steklenic vodke in razbitih kozarcev. Debeli „popi“ so rajali okrog „oltarja“, škilili proti nebu in fa-

nizejsko sklepali roke k molitvi ter tako uprizarjali nekako versko histerijo. Pred njihovimi nogami so debele redovnice pile vodko in igrale na karte.

Medtem ko je bilo prvo dejanje le priprava in uvod v razvoj cele bogokletne prireditve, je stopil v drugem dejanju Rostovzev v vlogi Kristusa na oder. Oblečen je bil v tuniko in plašč kot v Kristusovem času. V rokah je držal celotno izdajo sv. pima nove zaveze. Iz knjige naj bi prečital prvi dve vrsti iz Kristusovega govora na gori, potem pa naj bi knjigo in obleko vrgel proč in kričal: „Dajte mi pravi frak in cilinder!“

Prišlo pa je drugače. Rostovzev je čital spoštljivo in resno:

„Blagor ubogim v duhu, ki niso nikoli zapadli denarju, materiji in posesti, kajti njihovo plačilo je nebeško kraljestvo. Blagor krotkim, tihim, kajti ti bodo deželo posedli.“

V nasprotju s svojo vlogo je čital dalje: „Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi.“ Tukaj bi bil že moral knjigo in obleko vreči proč in zahtevati frak in cilinder. Pa tega ni storil. Šepetalec je bil zmeden, kakor okamenel ter je utihnil. Vsi gledalci so morali spoznati, da se v Rostovzevu nekaj godi, kar ne odgovarja njegovi vlogi; vsem je zastala sapa in grobna tišina je napolnila gledališče

Po tem trenutku velike napetosti je nadaljeval Rostovzev s krepkim glasom čitanje nadaljnjih pet blagrov Gospodovih:

„Blagor lačnim in žejnim pravice, ker bodo nasičeni!“

Pretresen je nato čital zadnji blagor, onih namreč, ki trpijo zasramovanje in preganjanje zavoljo Jezusovega imena.

Rostovžev je tako prečital vseh 48 vrstic petega poglavja Matejevega evangelija. Smrtne tišine ni nikdo motil, nikdo ni protestiral, vsi so napeto poslušali in čakali, kaj se bo zgodilo. Ko je prečital celo poglavje, se je pobožno prekrižal po vzhodnem načinu in zaklical proseč:

„Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!“

„Der große Ruf“ dostavlja k temu poročilu: Bog si utira pot tudi pod brezbožno masko, da si upajo ljudje pod vtisom milosti javno priznati Gospoda in Učenika Jezusa Kristusa kljub najtežjim posledicam. Zato čitamo večkrat tožbe ruskih propagandistov nevere, kako globoko so še zakoreninjene v ljudeh „verske vraže“ in „pobožnjaštvo.“

Znanstveniki so izjavili:

Nikolaj Kopernik (1473—1543), Poljak, najznamenitejši zvezdoslovec svojega časa:

„Koga ne bi neprestano opazovanje in razmišljanje o vesolju, ki ga vzdržuje božja modrost, pripeljalo do občudovanja vsedelujočega Gradbenika?“

Johann Kepler (1571—1630), nemški matematik in zvezdoslovec, ki je odkril zakone gibanja nebesnih teles:

„Vzvišenost Tvojega stvarstva sem hotel oznanjati ljudem, v kolikor je pač moj omejeni razum mogel zaznati Tvojo neskončnost. — Pečati se z zvezdoslovjem, pomeni namreč, brati božje misli.“

Isaak Newton (1643—1727), angleški matematik, fizik in zvezdoslovec, ki je odkril zakone težnosti (gravitacije):

„Čudovit stroj in harmonija svetovja sta mogla biti ustvarjena le po načrtu vsevednega in vseмогоčnega bitja. To je moje zadnje in najvišje spoznanje.“

Alessandro Volta (1745—1827), italijanski elektrofizik in iznajditelj:

„Osnovne resnice vere sem temeljito preštudiral. Pri tem sem spoznal, da je vera sprejemljiva tudi za naš naravni razum ...“

Papež Pavel VI. po kronanju

*V prestol slave vekovite
zemlje ljudstva se ozrite!
Ko na svetu vse razpada,
nemimljivo eden vlada:
Knez miru izmed vladarjev,
trden v sili vseh viharjev,
oče blag in ljubezniv,
temelj Cerkve nezrušljiv.*

*Vsi jeziki se združite
v slavu Cerkve zmagovite!
Naj doni po širnem svetu:
Slava svetemu očetu!
Hrani božjo nam besedo,
zvest delivec je dobrot,
skrben var'je božjo čredo,
v raj nebeški kaže pot.*

Slovesnosti v čast sv. Cirilu in Metodu po vseh krajih

Prejšnjo številko smo posvetili jubileju 1100-letnice prihoda sv. bratov Cirila in Metoda med Slovane. Ta jubilej so praznovali naši rojaki že na mnogih krajih sveta.

Ljubljanska nadškofija se je že vse leto pripravljala na god svojih škofijskih zavetnikov z gorečimi prošnjami, da bi Bog dal našemu narodu mnogo duhovnikov. Na god sv. bratov so imeli v stolnici glagolsko pontifikalno sv. mašo prošta dr. Franca Kimovca. Rojaki mariborske škofije so proslavili to slavje s slovesnostmi v Prekmurju, ki je spadalo neposredno v nadškofijo sv. Metoda. Naši Primorci pod Jugoslavijo so se zbrali v Brjahl nad Branikom na Vipavskem, kjer je cerkev sv. Cirila in Metoda. Za Mali šmaren pa bo veliko slavje na Sveti gori, kamor bo prišel za to priliko unijatski škof dr. Bukatko iz Beograda.

Goriški, zlasti pa tržaški Slovenci so imeli velik shod v Padričah, kjer je cerkvice v čast sv. bratom. Korošci so z zanimanjem

poslušali škofovo besedo o cirilmetodijskem jubileju in brali pismo avstrijskih škofov o sv. Cirilu in Metodu. V Salzburgu smo bili na znanstvenem kongresu v čast sv. bratoma tudi Slovenci častno zastopani. Tam je predavalo več naših znanstvenikov iz Slovenije in na kongresu so dostojno počastili rajnega prelata dr. Grivca, velikega raziskovalca življenja in dela sv. bratov.

Med izseljenci omenjamo Slovenski dan v Severni Ameriki in Slovenski dan v Kanadi, ka sta bila oba posvečena temu velikemu jubileju. Posebej se je jubileja spomnila država Pensilvanija, kjer je veliko slovanskih naseljencev. O proslavah v Južni Ameriki še nimamo točnih poročil.

Kot posebni sončni žarek tega jubilejnega leta pa so nekateri znaki, da se razvija v Rusiji nova miselnost, ki ni več tako močno nasprotna Cerkvi. Papež Pavel VI. je poslal na patriarhovo slavje v Moskvo dva zastopnika, kar pomeni tudi nov korak zблиževanja med pravoslavnimi in katoličani.

Naši zastopniki letos v Lurdu

Lurd je svetovnoznan božja pot. Odkar se je tam prikazala Marija 14-letni Bernardki (v času od 11. februarja 1858 do 16. junija istega leta 16 krat), je v Lurd poromalo že več milijonov vernikov z vsega sveta.

Tudi Slovencem je Lurd priljubljen romarski kraj. Pred zadnjo vojno so Slovenci v večjih skupinah prihajali v Lurd iz domovine, po zadnji vojni pa imajo to srečo le slovenski izseljenci, ki živijo v svobodnem svetu. Tako se je mudilo letos med 18. — in 24. junijem na romanju v Lurdu okrog 100 slovenskih izseljencev iz Zapadne Evrope. Skupine so prišle iz severne Francije, iz Anglije in Nemčije ter ena zastopnica tudi iz Združenih držav Amerike. Romanje je pripravil in vodil izseljenski duhovnik č. g. Stanislav Kavalarič iz Francije.

Doživetja na kraju, kjer je Marija govorila svetu in ga pozivala k ljubezni do Njenega Sina, nam bodo ostala nepozabna. Kako lepo je bilo pri skupnih svetih mašah, med procesijami z Najsvetejšim in z lučkami, ki so

se vile od votline preko mogočnega trga pred cerkvijo, med križevim potom na hribčku nad romarsko baziliko! Vsakokrat smo se počutili blizu Mariji in Njenemu Sinu, da nas je kar samo od sebe nagibalo k molitvi in k sv. zakramentom.

V petek, 21. junija, je šla vsa skupina romarjev v 4 km od Lurda oddaljeni kraj Bartrese, in tam obiskala kmečko hišo, kjer je Bernardka živela nekaj časa kot pastirica. Obiskali smo tudi vaško cerkvico, kamor je Bernardka hodila k sv. maši.

V soboto, 23. junija, je bil skupni izlet v Biarritz ob Atlantskem oceanu. Dan je potekal v veselem razpoloženju in udeležencem posredoval polno novih in lepih vtisov.

Med bivanjem v Lurdu nas je pri skupnih prireditvah spremljala zastava z brezjansko Marijno podobo, ki so jo prinesli s seboj rojaki iz Anglije. Tako smo se počutili še bolj doma in blizu slovenski romarski poti na Brezjah.

Udeleženec.

Slovenski izseljenci v Lurdu od 18. do 24. junija 1963. Duhovniki od desne proti levi: Dr. Francè Felc iz Stuttgarta (Nemčija), Stanislav Kavalari iz Liévin-a (Francija), Ignacij Kunstelj iz Londona, Ciril Turk iz Oberhausena (Nemčija).

Božji mlini

Bilo je na Primorskem v letu 1948. Služboval sem pri upravi nekega državnega posestva, ki je bilo pred vojno seveda zasebna last. Na tem posestvu je stala župnijska podružnica svetega Petra. Cerkvica je bila v času zadnje vojne in po njej oropana, prazna in zapuščena. Le bronasti zvon je po čudnem naključju ostal. Iz vse okolice so Nemci po kapitulaciji Italije odpeljali zvonove; le redko kje se pustili manjši zvon za dajanje znaka v slučaju ognja. Med temi je bil tudi naš zvon, ker je bil kraj med visokimi hribi in težko dostopen.

Župnik te fare, ki je štela komaj sedem vasi, je bil že starejši gospod. Zaradi svojega mirnega značaja je bil povsod priljubljen. Bil je skrben in dober pastir. Sam je izvršil vsa električna dela v cerkvi in tudi po vasi. Tudi pokopališče je sam oskrboval. V sto in sto

primerih je župljanom rad pomagal in se žrtvoval.

Že prvo nedeljo po svojem službenem prihodu na ta državni sektor sem šel k sveti maši, nato pa redno ob nedeljah in praznikih. To je seveda bilo trin v peti „naprednjakom“ nove dobe. Tudi župnik je postal pozoren na novega župljana, državnega uslužbenca, ki se javno upa kršiti državno postavo in hodi v cerkev. Upal je, da bom mogel župniji kaj koristiti, in je zato pred Veliko nočjo poslal k meni cerkvenega moža. Prosil me je za dovoljenje, da bi smel prepeljati zvon iz državnega sektorja v farno cerkev. Zadevo sem razumel in rade volje pristal. Da pa sebe krijem pred oblastjo, sem prosil za župnikovo potrdilo o prejemu „začasno izposojenega zvona“.

Še isti dan so se vrstili tajni sestanki ljudskega odbora, seveda proti meni in župniku. Toda ohranil sem mirno kri.

Za praznik sv. Petra in Pavla me je žup-

nik naprosil za dovoljenje, da bi smeli podružnico sv. Petra malo očistiti in skromno pripraviti za sveto daritev. Že pet let ni bilo v tej cerkvi sv. maše. Seveda sem pristal in obljubil, da bom k maši prišel tudi sam, saj je cerkva pred nosom. Ker danes v Jugoslaviji ne obhajajo praznikov, sem moral na predvečer naročiti delavcem, naj pridejo na delo. Nihče ni bil navdušen za to razen treh organiziranih komunistov. Zmenili smo se, da pridejo na delo eno uro prej in bomo lahko tudi pri sveti maši; tako bi ustregli Bogu in z dovršenim delom pa tudi oblasti.

Tako smo tudi storili. Napravili smo določeno delo in bili pri maši, medtem ko so si delavci bližnje mizarsko-tesarsko-zidarske zadruge kar sami napravili praznik in niso prišli na delo. Tajnik odbora, komaj dva-inajsetleten fant, pa me je že naslednji dan tožil okrajnemu tožilstvu glede zvona, cerkve in prazniške maše. Še preden sem bil klican na zagovor, sem sam odšel v Ljubljano na ministrstvo za delo ter „tovarišem“ vse razjasnil. Opravili smo delo v redu kljub maši, medtem ko so si naši tožilci sami vzeli prosto.

„Kdo je torej saboter?“ sem jih vprašal. Ko so videli dejstvo, so umolkneli.

Toda mladi tajnik ni dal miru. Obljubil je, da se bo maščeval nad nami, kjer koli bo mogel. Prva priložnost se mu je ponudila, ko je prišel župnik prosit odbor za nakazilo enega para podplatov. Tedaj je rekel župniku:

„Nič ti ne dam! Saj ti ni treba iti nikamor, v cerkev greš pa lahko bos!“ Fant je pozabil, da je župnik zastoj napeljal elektriko po vsej vasi in ji oskrbel tudi električno žago...

Drugo maščevanje se mu je posrečilo, ko so farani brez župnikove vednosti zbrali prostovoljno nekaj živčaja za svojega dušnega pastirja, ki je bil itak brez vsakih sredstev. Tajnik je za to zvedel in poslal milico, ki je sredi noči čakala na voznika in mu zaplenila vso zbirko za župnika. Voznika so farani rešili iz zavora šele čez nekaj dni.

Tajnik je stalno priganjal mladino ob nedeljah in praznikih na udarniško delo. Neko nedeljsko jutro so morali podirati visok kamnit zid starega dvorišča, ker so potrebovali kamenje za združni dom. Na vogalu

zidu je bila prizidana kapela Matere božje. Mladi tajnik je prijel sveto podobo in jo je hotel vreči po tleh. Nekdo mu jo je iztrgal iz rok in jo odnesel domov, kjer je podoba še danes in čaka boljših časov.

Nato je sovražni vodja priganjal mladino, naj zruši z zidom tudi kapelo. Toda nihče se ni ganil. Nato je jezno sam pristopil in s krampom rušil znamenje...

In konec? Tretjo ali četrto nedeljo nato — dobro se spominjam — se je isti tajnik peljal z veliko naglico na motornem kolesu po cesti. Ko je prišel do mesta, kjer je bila kapela, je dvignil obe roki. Nato je vozil še nekaj korakov in z vso silo priletel v zid, da se je motor z njim vred raztreščil.

Ljudje so se zavzeli in govorili, celo njegovi prijatelji: „Kakršno delo, tako plačilo!“

Ker je bil mladi tajnik sin katoliške družine in je morda v strašni zadnji uri le našel božje usmiljenje, so napravili mrtvaški oder po katoliški navadi. Oče ubitega edinca se je domenil z župnikom zaradi pogreba s črno mašo in zaradi prostora na pokopališču. Toda medtem so prišli na dom partiji iz okraja, pregovorili mater, da jim je prepustila pokop sina. Obljubili so ji mesečno pokojnino, ki je pa pozneje ni dobila. „Tovariši“ so pobrali od mrliča križ, sveče, blagoslovljeno vodo in sploh vse, kar je v navadi pri katoličanih. Tajnikovo truplo so pokrili z veliko zastavo z rdečo zvezdo.

Vseeno sem šel k pogrebu in upanju, da bo morda le katoliški. Toda zvon sv. Petra se ni oglasil, cerkev je bila žalostna in zaprta. Duhovniku je bilo že vnaprej naročeno, naj se ne prikaže. Tako otožno je bilo vse skupaj in krsta je tako votlo zabobnela v jamo, ki je ni oškropila blagoslovljena voda. Bil sem prvič pri poganskem pogrebu in obljubil sem, da ne bom nikoli več.

Dinko P., Kanada

SMEH IN ŠALA

Pravila lepega vedenja ne dovoljujejo glasnega smeha. Marsikdo bo oporekal: „Če je pa tako smešno, le kako naj se smeha zdržim?“ Res je težko! Smeh je nalezljiv. (Zdehanje tudi.) Moškemu glasnega smeha ne zamerimo, vsaj tako ne kakor ženski. Po pravilih lepega vedenja, bi se ženska sploh ne smela hrupno smejati...

(„Na ženi dom stoji“)

Rdeča pesa

Ko so spopolnili metode kemičnih raziskavanj, so našli v rdeči pesi mnogo kalija, fosforja, apna, žvepla, joda, železa in bakra, delce redkih kovin rubidija in cezija. Razen ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob vsebuje rdeča pesa še vitamine B1, B2, niacin, B6, C in P.

Četudi je živilska kemija pri analiziranju rdeče pese odkrila mnogo važnih dejstev, se vendar niti znanost prehrane niti zdravstvo nista pečala z vitalnimi snovmi rdeče pese.

Šele pred nekoliko leti se je zganila medicinska znanost. V listu za celotno notranje zdravstvo („Zeitschrift für die gesamte innere Medizin“) je objavil madžarski zdravnik dr. Aleksander Ferenczi v l. 1955, 1959 in 1961 članke o rdeči pesi, katere sokovi zabranjujejo ali preprečujejo razvoj čirov ter obenem vsled razmeroma velike množice železa prenavljajo rdeča krvna telesa.

Zato je rdeča pesa ali njen sok uspešno zdravilo proti slabokrvnosti, levkemiji, pri razkrajanju krvi, ki se imenuje tudi krvni rak. Pri tej bolezni se razkrajajo rdeča krvna telesa in so bela krvna telesa vedno bolj v premoči.

Doslej se medicinska znanost ni pečala z zdravljenjem levkemije z rdečo peso, oziroma z njenim sokom. Iz ljudskega zdravstva pa so znani primeri, kjer se je telo vendar ubranilo te neozdravljive bolezni in se je kri pozdravila. Tako je prosila neka žena v Ameriških Združenih državah, ki je bolehal na levkemiji, naj jo odpustijo iz bolnice da bo mogla doma umreti. Čez tri mesece pa se je vrnila v bolnico v začudenje zdravnikov. Zdravniška preiskava je ugotovila njeno popolno ozdravljenje. V teh treh mesecih je namreč vsak dan pojedla 1 kg rdeče pese!

Ker sok rdeče pese izboljšuje in ozdravlja bolno kri, s tem tudi krepi odporne telesne sile, in se je izkazal kot izborno zdravilo zlasti tudi pri otrocih in polodraslih, kjer so druga sredstva odpovedala.

Če temu soku primešamo nekoliko medu, imamo v njem izvrstno sredstvo pri revmatičnih in atričnih boleznih kakor tudi pri srčnih obolenjih in pri težkočah krvnega obtoka.

Strokovnjaki so šli še dalje. S postopkom mlečnokislega vretja so napravili iz rdeče pese mošt, pri katerem ostanejo biološke lastnosti soka samega ohranjene, razen tega pa je ta pijača še pridobila na učinkovitosti proti raku.

Tako delujeta dve reči v isto smer: Sok rdeče pese deluje po nauku dr. Ferenczija proti razvoju raka, mošt iz rdeče pese pa deluje kot produkt mlečnokislega vretja prav tako proti razvoju rakastih bolezni po nauku dr. Jan. Kuhla, ki priporoča takim bolnikom samo okisane (ali skisane) zelenjave. Ta zdravnik se vneto trudi najti nove načine zdravljenja raka.

Dr. med. Sachsse piše: „Raziskave o rdeči pesi se še nadaljujejo in se zdaj še ne more kaj končoveljavnega izreči. Kar moremo z mirno vestjo povedati, je to, da učinkuje razvoju raka nasprotno in da je važno, da bi jo ljudje večkrat vključili v jedilni list.“

O dolinei prijetni

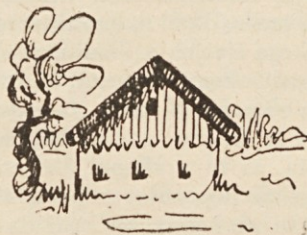
**V dolinci prijetni je ljubi moj dom,
nikoli od njega podal se ne bom;
pod lipo domačo najrajši sedim,
v domačem veselju dovoljno živim.**

**Le išči si sreče, prijatelj, drugje,
al' misliš dobiti na tujem jo kje?
Veliko nek'teri je hodil po svet',
nazadnje prot' domu obrnil se spet.**

**Glej, rož'ce domače najlepše cveto'
in ptički domači najslajše pojó.
Prijat'lji domači so mil'ga srca,
ljubezen, zvestoba le biva doma.**

**Doma preživeti si dneve želim,
umreti se tudi doma ne bojim,
v domači gomili se spava sladkó,
mi bratci, sestrice rahljajo zemljo.**

Anton Martin Slomšek

Težko naložen voz

Knjiga „Na ženi dom stoji“ je napisana za žene, a jo z zanimanjem pogledajo tudi moški. Veste, kaj piše pod poglavjem o ženi kot pomočnici možu? Naj navedemo nekaj odstavkov!

„Ni sreče in ne lepih ur v družini, če ni med možem in ženo soglasja. Pri gospodarstvu pa ni uspeha, če ni vzajemne pomoči in sodelovanja med gospodarjem in gospodinjo.

V družini, kjer vladata ljubezen in soglasje, so vse težave, bolezni in revščina premostljive. Večja nesreča kakor stiske, bolezni in revščina je pomanjkanje družinske sloge in ljubezni. Vsakdo je že kdaj opazoval težko naložen voz, ki sta ga v klanec vlekla dva konja. Če sta hkrati in z enakimi silami vlekla, sta težki tovor potegnila na vrh klanca. Ako pa konja nista vlekla enakomerno, je bilo vse voznikovo prizadevanje zastoj. En sam konj ni zmogel vse teže naloženega voza. Voznik si je moral pomagati tako, da je za skupno vožnjo v klanec nesposobnega konja izpregel in zapregel drugega, ki zna težak voz tudi v klanec složno potegniti.

To je medla primera za složno delo med možem in ženo. Razložek je le ta, da lahko voznik konje, ki ne vozijo složno, zamenja, proda, kupi boljše, ki bodo skupne vprege bolj vajeni. V družinsko gospodarski skupnosti je pa ta zadeva bolj zamotana. Čas, razmere in okoliščine, ti vozniki našega življenja, si v večini primerov tako temeljitih in korenitih posegov ne smejo dovoliti. Takrat si mora pač eden — gospodar ali gospodinja — težo vsega gospodarstva naložiti na svoje rame in to težo, kakor vé in zna, sam vleči. Veliko znanih primerov je v mestih in na deželi, da je ali mož ali žena zapravljivec časa in denarja, lahkomišelnež, delomrzneš. Pri tem pa ni treba, da bi naštevati vzroke in nasledke takega življenja. Tudi ni, da bi tehtali težo gospodarskega bremena, ki se zvrne na ena sama ramena. V takih in podobnih primerih gre le za eno: naj ne bo žena gospodinja tista, ki bi v skupni življenjski družinski vpregi popustila, odpovedala in obstala, da bi ne hotela vleči ali da bi vlekla

celo nazaj in s tem ovirala in zavirala gospodarski razvoj družine. Nasprotno! Žena gospodinja mora podvojiti skrb, varčnost, delavnost...

Prav tako bi bilo polnoma zgrešeno, če bi žena gospodinja hotela zdraviti take napake pri možu zgrda, z zmerjanjem, s prepirom, z očitki, rekoč: „Lenuh, pijanec, lahkoživec, zapravljivec!“ Ali če bi začela z neresnimi — modre in trezne žene nevrednimi nastopi — da bi mu n. pr. ne hotela dati besede in bi molčala ter se kujavo vedla; da bi mu odrekla postrežbo, hrano, pranje, likanje; da bi o njegovih napakah govorila otrokom, sosedom; da bi se izzivalno iz nagajivosti izselila s posteljo vred v drugo sobo in čakala, kdaj se bo ta grešnik poboljšal, padel pred njo na kolena in prosil odpuščenja. Kakor rečeno, bi bili vsi taki in podobni ukrepi popolnoma zgrešeni in brez trajnega uspeha. Povzročili bi le večjo razvalino in nepopravljivo škodo v družinski in gospodarski skupnosti. Mislim, da je na svetu le malo mož, na katere bi tako ravnanje vzgojno vplivalo...

Hedvika Puntar

*

Tistemu, ki otroke uči delati, naj velja: „Imej z otrokom potrpljenje. Z otrokovimi majhnimi uspehi, ki jih je pri delu dosegel, bodi zadovoljen. V težavah, ki jih ima otrokovo začetno delo, dajaj pogum!“

„Nikoli ne recimo otroku, ki je kako delo opravil: „To je zanič! Ti nisi za nobeno rabo! Pojdi stran, bom naredil, naredila sama ali kdo drug, ki to bolj zna, ki je urenjši!“

To vzame otroku pogum in veselje do dela, ga vznejevolji, napravi trmastega, da drugič sploh ne bo hotel prijeti za delo.

H. Puntar

Nekaj olike

Ko se usedemo ali vstanemo, delamo to brez ropota. Ne usedimo se na stol tako, da bi se s hrbtom nanj naslonili!

Ne sedimo, preden ni sedel odličnejši od nas; ženska sme sesti prej kakor moški.

Pri sedenju bodimo z nogami na miru. Ne brcajmo, ne zvonimo! Tudi drža nog pod stolom bodi lepa in spodobna, kajti drža nog pri sedenju tudi dokazuje našo olikanost.

družina in vzgoja

Prvi koraki

Znameniti državnik Windthorst bi rad izrazil neki zaslužni gospe hvaležnost in priznanje. Daroval ji je svojo sliko. Tudi gospa bi mu rada dala kaj za spomin. Windthorst zaprosi za njeno sliko. „A v kakšnem okviru, v kakšnem položaju,“ vpraša gospa, hoteč mu čimbolj ustreči. Windthorst gladko odvrne: „Slikajte se, ko boste sklepali svojim otrokom ročice k molitvi. To je najlepši položaj, ki si ga morem zamisliti za mater!“

Očetje, matere! Privoščite si pogosto ta najlepši položaj!

Sreča vaših otrok je vaša najgloblja želja, vaš najlepši sen. Radi žrtvujte čas in zdravje, samo da bo otrokom dobro. Ne pozabite pa na največji zaklad, najboljšo doto, ki jo morete otrokom izročiti — krščansko vero! Preskrbite svojim otrokom srečno detinstvo — z Jezusom, Marijo in svetimi angeli! Detinstvo, ožarjeno z milo zarjo iz večnosti! Detinstvo, ki bo kot krasen vrt sredi puščave življenja!

„Moja mati,“ tako je rekel glasoviti govornik, „je znala narediti našo družino za kraj na zemlji, ki je nebesom najbližji“. Tudi vi to storite! Še sami se boste poglobili in pomladili ob svojih malčkih!

Če se boste lotili tega vzvišenega dela z veseljem in ljubeznijo, boste našli vedno novih pobud, kaj narediti.

Že na tem svetu boste uživali plodove svojega prizadevanja. Otroci bodo bolj navezani na domače ognjišče. Verska vzgoja bo poglobila njih srce in vest: bolj vas bodo ljubili, rajši ubogali, lepše se obnašali, vestneje se učili; in ko odrastejo, vam bodo bolj hvaležni.

Kaj je otrok?

Človeka takoj prepoznate po tem, kaj gleda v otroku. Nekaterim je otrok samo breme, kvečjemu dobro naložen kapital. Zdaj podpirajo oni otroka, pozneje bo otrok nje. To so sebičneži, ki pogosto dožive v svojih otrocih razočaranje; kako tudi ne, saj sebičnost ne more roditi drugega kot sebičnost.

Drugim spet predstavlja otrok bodočnost za ta svet: bodočnost naroda, države, na-

predka. To je že bolje. Vendar otrok ni na svetu samo za to.

Krščanstvo nas uči: otrok je neizmerno več. Otrok je ustvarjen za večnost! Ima neumrljivo dušo, pri krstu se je začelo v njem življenje milosti, poroštvo večnega življenja. To božje življenje v njem naj raste in se krepi. Vsa vzgoja pa je samo opora, ki naj pomaga klici milosti do polnega razcveta.

Zato je vsak otrok, tudi najbednejši, neprecenljiv zaklad. „Glejte, da ne boste zaničevali katerega teh malih“; je opominjal naš Zveličar. „Zakaj njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta (Mt. 18, 10).“

In tak neprecenljivi zaklad izroča Bog v roke krščanskim staršem! Kolika čast, a tudi kolika odgovornost!

Duhovniška služba staršev

Vsak kristjan je na neki način duhovnik; vsak mora usmerjati sebe in stvari okoli sebe k Bogu.

Še posebej velja to za krščanske starše. Oni so sredniki med Bogom in svojimi otroki. Vodniki so jim k Bogu, učitelji vere in molitve, oskrbniki božjega življenja v malih srcih.

Pozneje bo otrok sicer prišel k duhovniku, k verouku. Toda sam verski pouk ostane mrtav, če ga ne greje toplo ozračje domačega verskega življenja. Nobeno predavanje ne priključuje iz mrtve zemlje življenja, če v njej ni življenjskih kali. Tako se mnogokrat duhovniki zaman trudijo z otroki, ker so starši pozabili sejati vero v njih srca. Verouk izobrazuje predvsem razum; srce otrokovo pa bo utripalo v ljubezni do Boga le, če bo začutilo ta utrip ljubezni že v domači hiši!

V tem je nenadomestljiva moč domače vzgoje. Zato so starši prvi dušni pastirji. očetova hiša je prva Cerkev, a materina kolena prva učilnica.

Lahko je v zakonu preveč ljubezni, a nikoli ni preveč spoštovanja. Tam bo zakonska sreča najtrajnejša, kjer vsak drugega spoštuje in se vsak tako obnaša, da ga drug lahko spoštuje.

Kdor ne gre k poročnemu oltarju kot k žrtvenemu oltarju, bo težko našel srečo v zakonu.

Iz Avstralije poročajo, da je tam že v februarju umrl družinski oče Adolf Scheicher iz Šiške v Ljubljani. Tudi Johana Cvirna, ki zapušča štiri odrasle otroke, ni več med živimi. Adelaidski Slovenci so izgubili svojo „nonico“ Tosko Kresina, ki je pred 70 leti zagledala luč sveta v Istri. V Melburnu so imeli pogreb z belo krsto devetmesečne Marije Suzane Dominko, ki je odšla med angelce. — V Paddingtonu so junija igrali igro „Pri kapelici“.

Tudi naš avstralski mesečnik „Misli“ se je spomnil s spominskim člankom množičnega pokola leta 1945, ko so pri nas pobili 12.000 s Koroške vrnjenih domobrancev. List je ponatisnil pismo matere v tujino, ki ga je objavila „Naša luč“ v letošnji tretji številki. Dalje precej razpravlja o „svetu brez morale“, ki se širi v naši domovini. Tudi mi bi morali kaj več pisati o tem. Pa ne zaradi kritiziranja, ampak zaradi tega, ker je potrebno, da se zavé vsak rojak v tujini, v kakšnem položaju je danes naš narod. Vsak bi moral po svoji skromnih močeh delati za to, da bi naše ljudstvo ne utonilo v moralnem propadu, ki je največja nesreča za vsak narod.

Pri hudi avtomobilski nesreči je izgubila življenje kar cela naša družina v Argentini. Peljala se je na nedeljski izlet z avtom. Nankrat se je vanje zadel neki osebni avto, ki je hotel prehiteti tovorni avtomobil. Na mestu so bili mrtvi oče Jože Klemenčič, žena Marija, sinovi Jožko, Andrejček in nato v bolnici še Janezek. Pri življenju je ostala le hčerka, ki je bila ostala doma.

Na sestanku slov. šolskega tečaja v Moronu v Argentini je prof. dr. Geržinič povedal tudi naslednje misli: „Naši šolski tečaji naj odkrivajo otrokom bogastvo naše tradicije, zemljepisno in zgodovinsko podobo slovenske domovine, zakladnico njenih velikih duhov, naš jezik. To ni le čustvena zadeva. To je najnost, če naj se otrok uspešno razvije. Amerikanci so preiskovali probleme emigrantske mladine. Dognali so, da imajo tisti otroci, katerih staršem ni šlo za to, da jih vsade v duhovno ozračje svojega naroda in

jezika, mnogo večje težave v razvoju značaja in nrvnosti, da so pogosto plen manj vrednosti ali pa praznoglavega napihovanja, da so med njimi mladostni zločini mnogo številnejši...“

Argentinski Slovenci so igrali v Lanusu kmečko ljudsko igro „Grče“ (5. dejanj), v San Justo pa so imeli vinsko trgatav (tam je bila namreč pred meseci jesen). Na otroški tomboli v Slomškovem domu v Ramos Mejia je govorila očetom in materam Anica Kraljeva in je povedala tudi tole: „Po vsem svetu danes veliko pišejo o mladostnih zločinih. Skrbna preiskava za vzroke tega žalostnega pojava je dokazala, da krivda ni na mladini, pač pa na popustljivi vzgoji ali popolni brezbriznosti staršev. Popustljivosti v vzgoji so se žalibog nalezle tudi nekatere naše matere in očetje, posebno tam, kjer vlada v hiši blagostanje. Večkrat slišimo: Mojemu otroku ne bo nič manjkalo. Naj ima, kar si želi, saj mu lahko damo. Naj uživa življenje, saj smo mi že dovolj trpeli! — Taka ljubezen je napačna ljubezen, ker je ne vodi pamet in je otroku škodljiva. Prava ljubezen gleda v bodočnost otroka. Ne bomo vzgojili ne dobrega in značajnega moža, ne zlahtne žene, če jima v mladosti ugodimo vse hipne želje. Taki otroci bodo v bodočnosti slabiči, ki bodo podlegli prvi težavi; iskali bodo le varljivih užitkov, ki človeka počasi uničijo.“

Rojaki v Ramos Mejia v Argentini so pred leti ustanovili slovensko hranilnico in posojilnico, ki ima 106 članov in 180 vlagateljev. Sedaj so kupili hranilnici lastne prostore. Vloge so lani porasle za 180 odstotkov, pa tudi sicer je imela hranilnica v zadnjem letu zelo lep uspeh.

Zaupniki Slovenske ljudske stranke v inozemstvu so nedavno izvolili nov odbor na podlagi pismenega glasovanja: dr. Miha Krek, načelnik stranke in predsednik izvršnega odbora, Fran Sekolec, podnačelnik, Miloš Stare, podpredsednik izvršnega odbora, prof. dr. Peter Remec, dr. Ludvik Puš, Jože Melaher, Ivan Avsenek, Anton Babnik, dr. Jože Basaj, Simon Kregar, Peter Markež, Avgust Novak, Ivanka Pucova.

V Chicago v Združenih državah so imeli lepo prireditav naših visokošolcev. Na sporedu je bila tudi enodejanka Čehova „Snubač“.

P. Vendelin Špendov je skomponiral novo umetnino „Mašo Vstajenja“ za mešani zbor in orgle. Clevelandski Slovenci pa so imeli novo mašo č.g. Muziča, sina slovenske družine.

Med številnimi romarji, ki jih vsako leto prirejajo na ameriške Brezje v Lemontu, Illinois, omenjamo, da se je tudi letos zbralo pri podobi Marije Pomagaj veliko Prekmurcev.

V New Yorku je umrl v lepi starosti 79 let Leon Zakrajšek iz Preserja. Bil je brat velikega slovenskega izseljenskega misijonarja p. Kazimira Zakrajška. Včlanjen je bil v mnogih slovenskih organizacijah. Znan pa je bil predvsem, ker je bil lastnik nekdanj zelo poznanega potovalnega urada in menjalnice. Neštete rojake je prvi pozdravil, ko so se izkrcali v njujorškem pristanišču.

V Kanadi so uprizorili v Torontu Jalenovo igró „Dom“, imeli so romanje v Midland in začeli organizirati slovenske skupine skavtov.

slovinci doma

24-letni Ljubljčan Miro Cerar je že drugič zaporedoma osvojil najvišjo trofejo v evropski orodni telovadbi. — V 82. letu je umrl risar in slikar Gvido Birolla. — V Ljubljani je umrl Milan Skrbinšek, eden najstarejših slovenskih gledaliških igralcev in režiserjev, gledališki publicist in organizator.

Ob dnevu rudarjev so v Zagorju letos odkrili spominsko ploščo 54 rudarjem, ki so se po vojni smrtno ponesrečili v zagorskem rudniku.

V Brnikih pri Cerkljah na Gorenjskem grade moderno letališče. To je 30 km od Ljubljane. — Novi nebotičnik v Kranju ima 17 nadstropij.

Sredi junija je zgorela hladilnica kmetijske zadruge Šmarje pri Jelšah v Podčetrtku. Gasilci so mogli le malo reči rešiti. Škode je menda 8 milijonov dinarjev. — Ogenj je izbruhnil tudi v deškem vzgajališču v Gradu v Gorenjem Logatcu ter povzročil 15 milijonov škode.

Medved je lomastil junija po Avški gmajni nad Vipavo in ubil tri goveda. — Po Me-

žiški dolini in v Libučah na Koroškem je v začetku julija uničila toča vse pridelke.

Zdravniki-ginekologi zahtevajo v Jugoslaviji spremembo predpisov o dovoljenem splavu. Ugotovili so namreč, da tudi pri strokovno opravljenem splavu v več kot 30 odstotkih nastopijo komplikacije s težkimi posledicami za žensko. Zelo pogostna obolenja pri ženskah kažejo na nujnost, da se odpravijo sedanji škodljivi predpisi.

Rojaki, ki živijo pod Italijo, ugotavljajo, da se je življenje v zadnjih letih občutno podražilo.

V Kranju so zgradili nov stadion. — V Št. Jurju pri Celju so priredili „čebelarški dan“, ki se ga je udeležilo mnogo čebelarjev iz raznih krajev Slovenije. — V Ormožu so porušili grajski hlev in bodo zgradili tam prihodnje leto kopalni bazen.

Murskosobška godba na pihala slavi letošnjo jesen 30-letnico obstoja. Ob tej priložnosti so godbeniki dobili nove uniforme. Pripravljajo več koncertov. — Na območju soboške občine manjka 126 učiteljev raznih predmetov. — Gasilski društvi v Ljutomeru in Veržeju sta slovesno praznovali 90-letnico obstoja. V Veržeju so odprli nov, impozanten gasilski dom.

Grosupeljski vlak je povozil pešca in mu odrezal nogo. — Zaradi toče bo letos v Ljutomeru skromen vinogradniški pridelek. — Gospodinjske pomočnice je v Sloveniji, pa tudi v Zagrebu težko dobiti.

Ob veliki nesreči, ki je zadela makedonsko mesto Skopje ob potresu, so se izkazali velikodušni tudi Slovenci doma in na tujem. Samo v Ljubljani so za nekaj časa sprejeli čez 2500 otrok v oskrbo.

Z veličastne proslave v čast sv. Cirila in Metoda v Murski Soboti in Bogojini so poslali udeleženci sv. očetu vdanostne pozdrave s prošnjo, naj se prekmurske župnije dokončno priključijo mariborski škofiji. Doslej je bil namreč mariborski škof še vedno le upravitelj tega ozemlja, ki je bilo dolgo let pod Madžarsko.

19-letni Franc Krajc iz Celja je ubil svojega očeta Franca in mater Kristino. — V Kamnici pri Mariboru gradijo nov rastlinjak, velik 1000 kv. metrov. Za segrevanje bodo uporabljali plin mazut.

Nadžkof Anton Vovk — umrl

Bolezen ljubljanskega nadškofa Vovka se je junija močno poslabšala. Na praznik sv. Petra in Pavla je zapisal: „Zame je danes najbolj srečen spominski dan življenja, saj sem bil na ta dan pred 40 leti posvečen v mašnika“. Zapisal pa je tudi: „Hudo mi je, ko ne morem danes posvetiti novomašnikov. Molim, da bi bili dobri. Ohrani jih, Gospod, in blagoslovi vse naše duhovnike! Neizmer-no jih imam rad.“ Na god zavetnikov ljubljanske nadškofije sv. Cirila in Metoda, dne 7. julija, ga je zadela kap in ta naš mučeniški škof je odšel k Bogu po nebeško krono plačila.

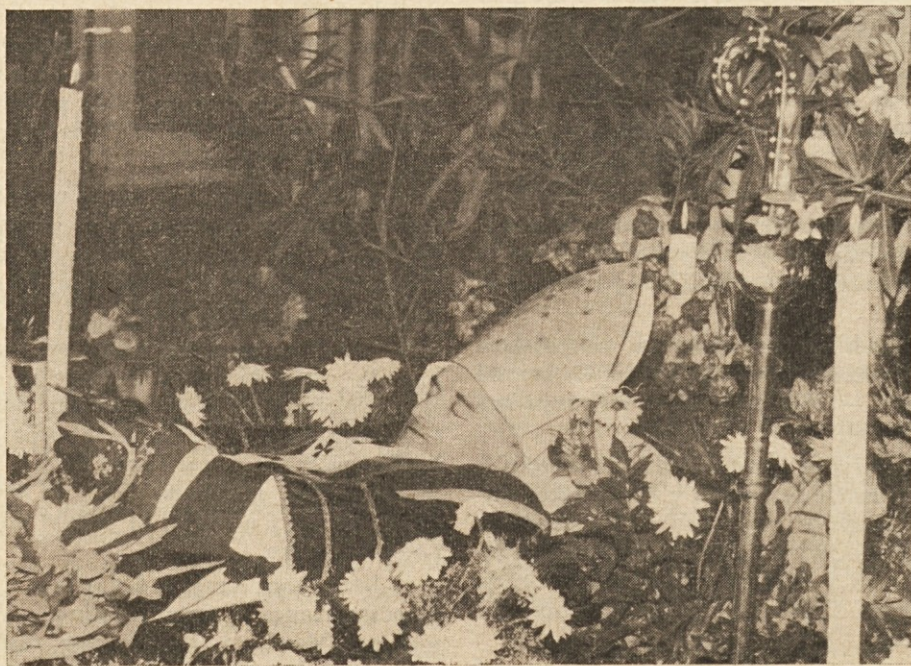
Škofovsko pogrebno mašo je opravil zagrebški nadškof dr. Franjo Šeper. Na pogreb so prišli tudi mariborski škof dr. Držičnik, tržaško-koprski administrator msgr. Kjuder, zastopnik novogoriškega administratorja Simčič, stiški opat Rafael Ašič, šibeniški škof msgr. Arnerić, senjski škof msgr. Burić s pomožnim škofom msgr. Pavlišičem, zagrebški pomožni škof dr. Lah, puljsko-poreški škof dr. Nežić, zastopnik djakovskega škofa

dr. Rogić, beograjski generalni vikar dr. Jenko in vrsta drugih cerkvenih odličnikov.

Tudi ljubljanski oblastniki so izrekli stolnemu kapitulju sožalje in dali namesto venca nekaj denarja za ljubljansko semenišče. Cvetja na grob si rajni g. nadškof ni želel. Izrazil je željo, naj mu dajo na grob le toliko rdečih nageljnov, kolikor let je bil škof. To željo mu je izpolnil njegov tajnik.

Nadžkof Vovk je odšel v zgodovino kot veliki slovenski škof, ki je znal v najtežjih letih našega naroda hoditi pokonci, kazati na pravo pot življenja in reševati v brezpravnih časih povojnega rdečega režima, kar se je reševati dalo.

Z ljubeznijo je mislil tudi na izseljence po svetu, ker je vedel, da je ljubljanski nadškof nekak duhovni oče vseh slovenskih duš, razkropljenih po svetu. Zato ob njegovi smrti molimo tudi izseljenci za pokoj njegove duše in prosimo Boga, da bi ob njegovem svetlem vzoru tudi mi neustrašeno izpovedovali krščansko vero, čeprav živimo večkrat sredi malovernih in mlačnih ljudi.

Prevzvišeni g. Anton Vovk, nadškof ljubljanski, leži na mrtvaškem odru.

ANGLIJA

Vse, kar smo v zadnji „Naši luči“ omenili, smo lepo opravili. V Lurd nas je šlo 19 in bilo je tako lepo, da smo kar vsi sklenili, da skoraj spet poromamo. — Tudi proslav sv. Cirila in Metoda smo se udeležili. Le namesto škofa Sipoviča, ki je bil nenadoma poklican v Rim, je govoril jezuitski predstojnik p. Corbishley. Vso proslavo je prenašal tudi angleški radio BBC.

V cerkvi sv. Terezije, Hirwain, S. Wales, so krstili 23. junija Janeza Tratnika; pri Sv. Družini v Coventryju pa 11. avgusta Filipa Vincenca Prevca. — Čestitamo!

V cerkvi Naše Gospe, Bayswater, London, sta se poročila 10. 7. Vida Zabavnik in Norman Gardner; pri Sv. Jožefu v Bedfordu pa 10. 8. Drago Otorepec in Julija Webster. — Mnogo sreče!

V Kempstonu pri Bedfordu sta bila blagoslovljena domova Ulagovih in Svetetovih. 15. avgusta je v samostanu South Shields pri Newcastlu napravila večne zaobljube sestra Dominika Žužek iz reda zdravniških misijon-skih sester. Želimo ji mnogo uspehov!

Tudi naš misijonar Franc Pregelj piše iz Afrike, dasi bolj poredko, ker mu čas več ne dopušča. V zadnjem pismu pravi: „Otročad me tako zaposli, da še na jed pozabim. Sedaj

sem v drugem misijonu in tu imamo 750 otrok v šoli na postaji, potem pa še 6 šol izven postaje, kjer je v vsaki okoli 200 otrok. Obiščem jih po enkrat na teden, ko zaprežem svojo nadušljivo „kobilico“ — avto —, ki tako prha in kašlja, da se zemlja trese, ko „drvim“ preko parkov in potokov v šole, katerih najbližja je oddaljena 20 milj, zadnja pa 150 milj. V suhi dobi gre lepo, kako bo v deževni, pa še ne vem. Poleg tega sem še tajnik v šolskem odboru, nadzornik pri verouku, roko-dstvu in kmetijstvu. Imamo 90 krav in 100 ovac, da nam mleka res ne manjka. Poučujejo sedaj tu: šest sester Presvete Krvi, po rodu iz Avstrije, duhovnik in moja malenkost. V šolah izven postaje imamo domače učitelje, ki so vsi zelo dobri. Tako je v tem božjem vinogradu kar lepa trgatev, bila bi pa lahko še lepša, ako ne bi primanjkovalo delavcev in časa. Sem pri dobrem zdravju, kar tudi vsem tam v Angliji želim. Rad bi pa vas nekaj prosil: morda bi se našla pri vas kaka dobra duša, da bi poklonila misijonarjem nekaj rožnih vencev za moje male zamorske bratce. Priporočam se v molitev, da mi Bog da moči. Tudi jaz se vas vseh vedno spominjam. Moj naslov je sedaj: Monte Cassino Mission, P. B. Macheke, S. Rhodesia, Africa.“

BELGIJA

Charleroi-Mons-Bruxelles

V nedeljo, 23. junija, smo imeli Slovenci iz zapadne Belgije tradicionalno „Slovensko romanje“. Poromali smo k Mariji Pomočnici v

Del rojakov iz Zapadne Belgije, ki so se udeležili romanja v Bonsecours ob belgijsko-francoski meji

Bonsecours. Lep sončen dan je bil. Zbralo se nas je nad 170 rojakov, največ seveda iz Charleroi in Monsa; prišli so pa tudi iz Bruslja in Tournai in drugih krajev zapadne Belgije. — Najprvo je bila sv. maša z ljudskim petjem ob 12 uri, nato pa romarski nagovor slovenskega duhovnika in pete litanije Mater božje z odvevi. Po cerkveni slovesnosti so se šli rojaki pokrepčat čez mejo v Francijo. Niso pozabili seveda dobre francoske kapljice. Nekako ob štirih popoldne smo odšli z avtobusi v mesto Tournai, 25 km daleč od Bonsecours. Mnogi izmed rojakov so prvič videli slavno turnejsko stolnico s petimi zvoniki in druge zanimivosti. Bogu hvala za res lep dan!

G. Vincenc Ifčič iz La Bouverie si je v Valenciennes izbral nevesto gdč. Marcelle Ghisgant. Dne 17. junija sta se poročila v baziliki N. D. de Saint Cordon ob veliki udeležbi znancev in prijateljev. — G. Jože Petrovič iz Tournai je 24. julija popeljal pred oltar domačinko gdč. Jožico Dorchies. — Naknadno sporočamo, da se je gdč. Pavla Povhe iz Marcinelle poročila in sicer z g. Francem Joszt (po rodu Madžar). — Vsem želimo božjega blagoslova v novem življenju.

V družini Franca Brgoč in Alojzije Rutar v Boussu se je 10. junija rodila hčerkica Ema; krstili so jo 21. julija. Istotako so dobili hčerko v družini Stanka Gorjup in Angele Petelin iz Estinnes-au-Val. Pri krstu je dobila 11. avgusta ime Veronika. Spet imajo deklico v družini Stanka Skok v Jemappes. Marija Magdalena so ji dali ime pri krstu, dne 11. avgusta. — Vsem srečnim družinam čestitamo!

Lepo spravljen z Bogom je dne 22. junija umrl rojak g. Anton Povhe iz Marcinelle. Dalj časa je bolehal za rudarsko boleznijo. Večje število rojakov se je udeležilo njegovega pogreba. Naj počiva v miru! Pokojni se je rodil leta 1901 v Raki pri Krškem v Sloveniji. Že leta 1928 je prišel delat v belgijske rudnike in delal nad 18 let, pokojnino pa je užival tudi dolgih 16 let. Žalujoci ženi Alojziji, hčerki Pavli in Jožici naše sožalje.

Še en član slovenskega pevskega zbora „Jadrán“ je promoviral za nuklearnega inženirja, namreč g. Toni Mlinarič iz Chatelineau. Studiral je več let v „Institut Technique Supérieure de l'Etat pour les Industries Nucleaires“ v Bruslju. Njegovemu očetu, rudarju, ni bilo dano dočakati tega dne, saj je umrl že meseca septembra 1961. Ta uspeh našega rojaka je v ponos ne le njemu in njegovi materi, ampak vsej slovenski skupnosti v Belgiji in širom sveta. Želimo mu še mnogo

uspehov v življenju. — Za prvim našim „atomskim inženirjem“, ki je g. Franc Bezenšek iz Chatelineau (leta 1961), je Toni sedaj drugi. Kdo bo tretji?

Opozarjam vse rojake na moj **novi naslov**: 19, avenue Louis Empain — Marcinelle (Hainaut). Tel. 07-36.77.54. — Vaš duhovnik.

Limburg — Liège

V Eisdenu je slov. društvo „Slomšek“ organiziralo 28. julija izlet na Nizozemsko. Vsi člani so bili zadovoljni in so pri krasnem vremenu obiskali Amsterdam, Rotterdam, otok Marken itd.

V Eisdenu je g. Emil Globokar, požrtvovalni blagajnik slov. društva „Slomšek“ in zvesti pevec, poročil gdč. Milko Paj iz Celja. Svojeega zvestega pevca je „Slomšek“ počastil s slovensko pesmijo in skromnim darilom. Novoporočencema toplo čestitamo z željo, naj ju božji blagoslov spremlja na skupni poti.

Naši bolniki: V Genku se že dalje časa zdravi ga. Cvahte. — V Leutu je v bolniški oskrbi ga. Ledinek Leopoldina. — V Genku se je ozdravil g. Virant Heini, zvesti zastavonoša slov. društva „Slomšek“, od bolezni zaradi avtomobilskega plina, ki ga je užil, ko je zaspal v svojem avtu. — V Leutu se zdravi g. Hubert Milan vsled nesreče v rudniku.

Vsi rojaki so vabljeni na „Slovenski dan“ dne 15. septembra v Eisdenu.

Ta vseslovenska prireditve bo letos v znamenju **1100-letnice** prihoda bratov **sv. Cirila in Metoda** med Slovane.

Program bo sledeč:

Ob 4. uri pop. ob sv. maša s pridigo. Oboje bo imel č. g. Ignacij Kunstelj iz Londona. Nato bo program v dvorani „Casino“ (: Moški zbor iz Eisdena — Slov. folklorna skupina iz Holandije — Moški zbor iz Charleroi — Ukrajinska plesna skupina iz Eisdena — Igra o sv. Cirilu in Metodu in govori — Prosta zabava). Pridite! Povabite prijatelje!

FRANCIJA

Ob izvolitvi papeža Pavla VI. je direktor Slovenskih katoliških misij v Franciji g. Čretnik poslal v imenu vseh Slovencev v Franciji čestitke, na katere je prejel naslednjo brzojavko:

„CITE DU VATICAN. — NJEGOVA SVETOST, HVALEŽNA ZA PRISRČNE ČESTITKE SLOVENSKE MISIJE, POŠILJA Z OČETOVSKIMI ŽELJAMI PRVI APOSTOLSKI BLAGOSLOV. — KARDINAL CICOGNANI“

Na sožalje ob smrti Janeza XXIII. je direktor g. Čretnik v odgovor prejel naslednji telegram:

„CITTA DEL VATICANO. — GANJEN OB SOŽALJU SLOVENSКИH IZSELJENCEV IN BEGUNCEV VAM IZRAŽAM GLOBOKO HVALEŽNOST ZA MOLITVE IN ZDRUŽENJE V VELIKI ŽALOSTI SVETE CERKVE. — KARDINAL ALOJŽIJ MASELA, KAMERLENG”

Pas-de-Calais

Po romanju slovenskih izseljencev v Lurd smo 21. julija Sallauminčani priredili romanje in izlet v Dadizel v Belgijo. Ob krasnem vremenu smo se najprej zbrali v kapeli k skupni službi božji, nato smo pa krenili na izlet s skoraj 80 udeleženci in se na kraju igrišča ves dan počeno zabavali. Skrbne mame so poskrbele za kosilo v prijetni senci, otroci so se pa gotovo naigrali za cel mesec. Ker je ob nedeljah precej prometa, obmejni stražniki na veselje mnogih niso preveč sitnarili. Pozno zvečer smo se vrnili z željo, da bi Društvo sv. Barbare še večkrat organiziralo izlet v Dadizel.

Krščena sta bila 4. julija v Delval-en-Argone Silvija Girard, hči Dominika Girard in Veronike Cene; v Armetières pa je 24. julija postal božji otrok Janez Filip Klopčič.

Poročili so se: 15. junija Julien Jonker z Odette Zizek; 27. julija Stanislav Kos s Hildo Verdinek; 10. avgusta v Méricourt-Minnes

Robert Wattraint s Sonjo Kotar. — Vsem mladoporočencem naše čestitke. Naj jih Bog vodi v življenju!

Smrt se je med nami kar prevečkrat oglasila! Za velikonočne praznike se je od ljubljene družine poslovil Andrej **Sulin**; pokopan je bil na pokopališču v Vendin-le-Vieil. Gospé in družini naše iskreno sožalje. — 30. maja je v Gospodu zatisnil svoje trudne oči Janez **Simončič**. Rojen je bil pred 76 leti v Lažišah pri Laškem. V Nemčiji je bil 6 let, v Franciji pa celih 40 let. Tih, dober značaj je imel in je skrbno vzgajal 5 otrok, dva sta mu pa kmalu po rojstvu umrla. Bil je vnet čitatelj „Naše luči“ in dobrih slovenskih knjig. S svojo življenjsko družico go. Marijo, roj. Rozaspina, bi bil drugo leto obhajal zlato poroko. Naj se v Gospodu spočije! Pokopali smo ga na pokopališču v Dourches. V Harnesu je dotrpela in dozorela za večnost Ana **Tomc** v starosti 72 let. Rojena v Zgornjem Tuhinju pri Kamniku je preživela v Franciji 25 let. Bila je skrbna gospodinja in vedrega značaja. Pogreb v sredo, 5. junija, ob obilni udeležbi je pokazal, kako smo jo ljubili. Soprogu in družini naše sožalje! —

8. junija je v bolnici v Lillu nenadoma preminil Karel **Vahtar** v starosti 69 let, rojak iz Trbovelj, ki je v Franciji preživel 39 let. Pogreb je bil v Houdain-u, pokopan pa v družinski grobnici v Bruay na Fosse 3. Zapušča 6 sinov. Štirje in žena so mu umrli. Sinovom in družinam naše sožalje! — 11. junija je v Houdain dotrpel Rudolf **Lukan** v

Na binkoštni ponedeljek so Slovenci iz Pariza obiskali gradove pokrajine Loire v Franciji.

Slika s poročnega slavlja rojakov Franca Perat in Eme Matelič v Parizu.

svojem 60. letu in bil pokopan na pokopališču v Bruay, Fosse 6. Zapušča ženo, kateri izrekamo sožalje. — V Liévinu, Méricourtu in Bruayu smo opravili maše zadušnice za pokojnega papeža Janeza XXIII. in umrlega ljubljanskega nadškofa Antona Vovka. V molitvi smo se spomnili tudi vseh žrtev potresa v Skoplju. Rojaki so za poškodovance napravili zbirko.

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo popoldne, od 1. septembra dalje zopet ob petih, v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6, métro: Sèvres-Babylone. — Slovenska pisarna (7 rue Gutenberg, Paris 15, pritličje, levo, métro: Charles-Michels, telefon: BLOmet 89-93) je odprta vsak torek in četrtek popoldne.

V zakramentu sv. krsta je prejel božje otroštvo Vilian Dodič, sin Draga in Marije Mežgec; botrovala sta Ivan in Marija Dodič.

V zakramentu sv. zakona so povezali svoje življenjske poti: Ivan Primc in Eda Boštjančič, oba doma iz Trnovega pri Ilirski Bistrici; Aldo Zgrablič in Darinka Brenko, oba iz Pazina v Istri; Franc Perat in Ema Matelič, oba iz župnije Livek pri Tolminu; Evgen Fabčič iz Št. Vida pri Podnanosu in Katica Preindl iz Bratoncev pri Beltincih; Ivan Tomšič iz Koritnic pri Knežaku in Barbara Hozjan iz Turnišča v Prekmurju; Feliks Bizjan iz Petkovca pri Rovtah in Marija Denša iz Brezovice pri Turnišču. — Vsem kličemo: Na mnoga leta! Naj vas spremlja božji blagoslov, da bo iz vas rastle krščanski in slovenski rod!

Francoski „Uradni list“ („Journal Officiel“) z dne 7. julija objavlja, da je francosko notranje ministrstvo dne 10. junija 1963 odobrilo ustanovitev „Društva Slovencev v Parizu“, kateremu želimo pri njegovem delu obilo uspeha; vsak zaveden Slovenec v Parizu pa naj skrbi, da bo njegov aktivni član. — V

Dne 14. junija so se Slovenci iz Normandije (Francija) zbrali pri sv. maši v La Haye-St.Silvestre. Po maši je pri Zakojčevih zapela harmonika. Gospa pravi, da so ji pred hišo vse krasno „splanirali“ ...

okviru „Društva Slovencev“ je v nedeljo, 30. junija, predaval univerzitetni profesor in šef laboratorija na Pasteurjevem inštitutu, dr. Franc Zajdela. Njegovemu predavanju o raku, katerega so spremljale skioptične slike, smo vsi z največjim zanimanjem sledili.

V nedeljo, 7. julija, je daroval sv. mašo za Slovence bivši rektor Slovenske misije v Parizu, č. g. dr. Emil Hodnik, sedaj župnik v Ameriki. V svoji pridigi nas je opozarjal, da naj ostanemo zvesti Bogu in svojemu narodu. — Isto nedeljo smo se pri sv. maši spominjali pokojnega ljubljanskega nadškofa msgr. Vovka.

Zadnjo nedeljo v juliju smo se pri naši službi božji spomnili žrtev potresa v Skoplju in smo pri sv. maši zbrali za njihove potrebe 280 F (28.000 starih fr.), ki so bili poslani kot dar slovenske pariške župnije.

La Machine — Poročili sta se: Danièle Anzelm, hči Franca Anzelm, ki je vzela Roberta Bouvat, in Danièle Jesih, ki je popeljala pred oltar Marcela Bouot. Vse najboljše! — Pri sveti maši 7. julija smo praznovali obletnico poroke Franca in Sabine Mesarič. — Prihodnja sveta maša bo prvo nedeljo v oktobru, 6. 10., ob običajni uri (11,15).

Loiret — Slovenci se bomo zbrali k skupni maši v nedeljo, 22. septembra, ob enajstih v župni cerkvi v Tivernon. Spovedovanje bo eno uro pred mašo v župnišču.

Côte d'Or — 23. junija je v bolnici v Langres izdihnil Andrej Lallement in bil pokopan 25. junija v Buncey pri Chatillon-sur-Seine. Bil je star šele 23 let, ter se je pred kratkim vrnil od vojakov in v enem mesecu bi se bil moral poročiti. Ko se je 21. junija po končanem delu v tovarni Peugeot ponoči vračal domov s svojimi prijatelji, je neki tovarni avto zadel v njegov avto in povzročil težko nesrečo, na posledicah katere je Andrej umrl. Njegovi materi Mariji, rojeni Gešelj, doma iz Doblča pri Črnomlju, ki objokuje svojega edinca, njegovemu očetu in njegovi zaročenki izrekamo iskreno sožalje. Naj jih Bog tolaži v njihovi žalosti, pokojnemu pa naj da večni mir!

† Andrej LALLEMENT

V krogu Slovencev iz La Machine sta Sabina in Franc Mesarič praznovala obletnico svoje poroke.

Seine-et-Marne — Težka nesreča je zadelo Antolinovo družino iz Magny-le-Hongre. V nedeljo, 28. julija, ob sedmih zvečer je avto povozil njihovega najstarejšega sina Martina, ki je par ur nato izdihnil v bolnici v Lagny. Fant je bil star 17 let. Pogreba, ki je bil 31. julija, se je udeležilo lepo število Slovencev in domačinov kakor tudi č. gg. Čretnik in Bergant iz Pariza. Težko prizadeti družini izrekamo svoje iskreno sožalje. Oče pokojnega je doma iz Odrancev, mati iz Bratoncev, ima pa še dve sestri: Claudine in Marie-Thérèse, ter dva brata: Gérard in Jean-Claude.

Kdor spremeni naslov, naj takoj javi novi naslov g. Čretniku v Pariz. Prav tako tudi tisti, ki bi ne dobivali v redu „Naše luči“.

Nekateri sprašujejo, kako poslati denar v domovino. Iz Francije lahko vsakdo pošlje po pošti do 500 F (50.000 starih fr.). Kdor želi poslati, naj na pošti zahteva „mandat de poste international“ (rdeči), ga natančno izpolni in, ko denar odda, mora tudi povedati razlog, zakaj denar pošilja. Kadar gre za pomoč družini, ni pri tem nobenih težav.

† Martin ANTOLIN

Iz vzhodne Lotaringije

Iz naše pisarne:

Zaradi moje boleznj poročamo šele sedaj naslednje:

Prijavljeni krsti: 7. aprila krščen v Merlebachu Edvard, sinko Alojzija Brili in Vere Zibert iz Cité Jeanne d'Arc; 5. maja krščen v Merlebachu Ivan-Klavdij, sin Viktorja Stibilj in Ivanke Jošt iz Cité La Chapelle; istega dne v Merlebachu Lidija, hčerka Marka Jokič in Marije Komočar iz Cité des Chênes; 3. 6. v Merlebachu krščena Frančiška, hčerka Ljudmile Frece in Ludovika Colot iz Merlebacha; 16. 6. v Merlebachu Ana-Marija, hčerka Jožefa Žitko in Ivanka Kobar iz Faulquemont Cité; 23. 6. krščena v Merlebachu Kristijana, hčerka Milana Rusič in Anice Fratnik iz Carling; 29. 6. v Merlebachu krščen Štefan, sinko Pavleta Berginc in Danice Lovrinov iz Cité Colline; 28. 7. krščen v Habsterdicku Andrej-Kristijan Rehar, sin Ivana Rehar in Marije Bevčar iz Stiring-Wendel; 1. 8. v Creutzwaldu (bolnica) Viviana, hči Jožefa Osmuk in Ane Gorenjc iz župnije Hochwald; istega dne v isti bolnici Patrik, sinko Oskarja Čopi in Hildegarde Grabarek iz Cité la Chapelle. — Vsem imenovanim in tudi neprijavljenim želimo vso srečo, staršem pa poguma v težki vzgoji otrok!

Pred oltarjem so sklenili sv. zakon: Dne 20. 4. v Merlebachu Anica Lizzi z Jakobom Keller; 27. 4. v Merlebachu Gabrijela-Jožefa, hčerka Marije Drenovec in Marcela Mathis z Gerardom Theis, sinom Antonije Štrukelj in Roberta Theis; 14. 5. v Merlebachu Henrik Krajnc in Katarina Neussendorfer; 18. 5. v Freymingu Klavdij Franc Jošt, sin Ivanke Gaberšek, z Matildo Meiller; 25. 5. v Cité des Chênes Gerda Fremgen, hčerka Gertrude, por. Knapič, z Rihardom Momper; 1. 6. v Merlebachu Leopold Kotar in Marija, roj. Glinšek; 29. 6. v Merlebachu Pavel Berginc z Danico Lovrinov. — Zgoraj omenjenim in tudi neprijavljenim pravi tako lepo duhovnik pri oltarju: „Bog daj, da bi to uro zakona vedno blagrovali!“

Letošnja silno mrzla, dolga zima je brez dvoma mnogo pripomogla, da se je cela vrsta naših rojakov preselilo v večnost: Dne 13. 4. je zapustil svojo družino Feliks Čepin iz Habsterdicka, cerkveno pokopan v Stiring-Wendel; 12. 5. Dragoljub Maran, umrl v Bliesbrück in tam cerkveno pokopan; 28. 5. Remenik Bernard v Saint Avoald, tam tudi pokopan; 3. 6. Franc Strmljan v Creutzwaldu, priden raznašalec „Naše luči“, roj 1904 v Kolovratu na Gorenjskem, je le prehitro za-

pustil svojo dobro družino in bil 6. 6. cerkveno pokopan v Ham s/Varsberg; 17. 6. Marija Balantič v Creutzwaldu, dobra slovenska mati, ki je vsa leta svoje boleznj prejemala na prvi petek v mesecu sv. obhajilo, roj. 1883 v Gorenji vasi pri Logatcu, cerkveno pokopana 19. 6. v Creutzwaldu; 27. 6. dan splošne žalosti v Merlebachu in okolici: umrl je naš priljubljeni rojak Anton Jakopina, rojen 17. 5. 1888 v kraju Buče pri Rajhenburgu; rudarska bolezen (kamen na pljučih) mu je polagoma izčrpala vse moči, po velikem trpljenju je odšel k nebeškemu Očetu po plačilo za vsa svoja dobra dela! Istega dne je po dolgotrajni boleznj odšel v kraj miru Janez Zadnik iz Hochwalda, roj. 1897 v Gabrijelah pri Tržišču, cerkveno pokopan 29. 6. na Hochwaldu; 1. 7. v Ribniku pri Zagrebu rojena Roza Matan, por. Surma, roj. 1882, je bila cerkveno pokopana v župnji Hochwald; 2. 7. Julka Ajdič, por. Morela, roj. 1891 v Hrastniku, je bila cerkveno pokopana v Saint Avoald; 5. 7. Štefan Kočever je končal križev pot hude svoje boleznj v bolnici Hochwald, roj. 1907 v Bosanski Gradiški, previden s svetili zakramenti, bil cerkveno pokopan 8. julija v Merlebachu. — Vsem rajnim želimo tu še enkrat vso srečo v večni domovini, sorodnikom pa zagotavljamo, da bomo tudi mi molili za njih drage!

Skoro vsi pokojni so bili člani kakega našega društva, zato so še živeči člani z zastavo in obilno udeležbo spremljali svojega člana ali članico na zadnji poti. Domačini kakor drugi narodi, ki živé tu, pohvalno govorijo o naših rojakih, ki v velikem številu pokažejo še ob pogrebu svojo ljubezen do rajnih.

Druga sporočila: Z žalostjo smo zvedeli za smrt papeža Janeza XXIII.; opravili smo posebno službo božjo. Vse ljudstvo (tu je 7 različnih ver) se ga je s spoštovanjem spominjalo in o njem govorilo. — Enako smo zvedeli tudi z veliko žalostjo za smrt našega nadškofa g. Antona Vovka. Svet ga ni razumel, Vsemogočni pa ga je poklical k sebi, da ga poplača z njegovo zvestobo.

I. majnik je privabil zopet nad 800 naših rojakov od blizu in daleč k Mariji z Brezij v Habsterdick. Spominjamo se tega romanja z velikim veseljem. — Istega dne popoldne je direktor vseh naših kat. Misij v Franciji, č. g. Čretnik ob navzočnosti vseh domačih oblasti in osebnosti blagoslovil nove prostore naše Misije. Tudi tu je bilo več sto ljudi navzočih. God svojega izseljenskega duhovnika so rojaki praznovali po vseh kolonijah; z darežljivostjo in razumevanjem so mu pomagali opremiti novo stanovanje, dobri

možje pa so z veseljem prihтели na pomoč, da so pred stanovanjem in okrog vse lepo uredili. Bog vam tisočero poplačaj vašo dobroto; čast in hvala prihaja na vas, ko domačini in drugi gledajo vašo dobrotljivost! S ponosom lahko govorim o vas ter prosim obilnega božjega blagoslova za vas in vaše otroke. S tem se tu še enkrat javno zahvaljujem za vso darežljivost ob priliki mojega godu!

Naši cerkveni zbori kakor tudi društva so že skoro vsa pohitela v lepo naravo na izlet. Iz srca sem vesel, kadar vidim na vašem obrazu veselje v tem težkem boju na svetu. Le pogumno naprej; nič ni izgubljenega, nič pozabljenega! Vsemogočni in ljuba Mati Marija naj vas blagoslovita! — Vse dobro vam želi vaš izseljenski duhovnik Stanko iz Merlebacha.

Ob Luksemburgu

Mancieulles: 16. junija sta se tu poročila Vincencij Žagar, doma iz Ilirske Bistrice, in Barbara Požega, doma iz Slunja na Hrvatskem. Cestitamo.

Tucquegnieux-Marine: Veselih dogodkov je bila v mesecu juniju tu na Marini morda še najbolj deležna Jankovičeva družina: 11. junija je Tone v Parizu na univerzi položil svoj zadnji izpit z odličnim uspehom in si tako pridobil naslov samostojnega diplomiranega arhitekta. G. Tone je prejel ob tej priložnosti Guadetovo nagrado in medaljo, ki jo prejmejo vsako leto le trije najboljši diplomiranci iz vse Francije. 13. junija je godoval in na isti dan tudi sta dobila v Lurdu z ženko Virantovo Viktorijo drugega sinčka, Tončka. Cestitamo. Krstil ga je č. g. Kavalar. Naše čestitke pa veljajo prav tako Jankovičevi Zofki in Francetu Rabaron, ki sta v ponedeljek, 5. avgusta, dobila krepkega naslednika.

Florange — Fameck: Javljamo, da so dobili pri Krapeževih hčerkico. Katrica ji je ime. Krščena je bila v nedeljo, 21. julija. Želimo ji, da bi v polni meri živela to, kar je pri krstu postala.

Končno omenjamo še, da pojde tudi letos več rojakov s tako imenovanim „transportom“ v domovino, nekateri so pa že odšli s svojimi lastnimi avtomobili.

Uprava „Naša luči“ se na tem mestu opravičuje vsem rojakom iz okolice Tucquegnieux, ki so bili pomotoma terjani za naročnino, a so jo že zdavnaj poravnali. Zgodila se je neljuba pomota.

Ob poročnem slavlju v Shelles v Franciji: Bernard Oudille in Elizabeta Gjerkeš.

NEMČIJA

Bavarska

Freilassing: 17. junija je umrla Marija Orehek, hči v družini, ki je bila med vojno preseljena in potem ostala na Bavarskem. Stara je bila 31 let. Vse življenje je bolehalo. Smrt, na katero je bila dobro pripravljena, jo je rešila trpljenja. Pogreb je bil 20. junija. — Družini Orehek naše iskreno sožalje!

Freilassing: 3. avgusta se je smrtno ponesrečil rojak Mihael Ilar. Povožil ga je avto, ko se je zvečer vračal proti domu. Takoj so ga prepeljali v bolnico v Salzburg, a naslednjega dne je izdihnil. Pokopan je bil 8. avgusta v Salzburgu. — Pokojni rojak je bil doma iz Male Čikave pri Novem mestu. Bil je star šele 30 let. Pogreba so se lahko udeležili tudi domači iz Slovenije. — Naj v miru počiva!

Augsburg: V župniji St. Georg sta se 13. julija poročila Franc Ahac iz Trbovelj in Anna Maier iz Wittisingena. Poroka je bila v samostanski cerkvi sv. Sebastijana. — Mlademu paru želimo srečo in božji blagoslov na skupni življenjski poti!

München: Kdor ne zna dobro nemško, se lahko zaplete v velike težave, posebno še, če

Rojak Jože Maček, ki je umrl v Freiburgu 22. jul., z ženo Rozalijo ob poroki lani 27. oktobra.

ne pozna načina poslovanja v veleblagovnicah. To nam izpričuje naslednji dogodek: Neka naša - komaj mesec dni v Münchenu - rojakinja je šla nakupovat v tako trgovino. Nabrala si je reči, dala v torbico in pri izhodu hotela plačati. Hišni detektiv pa jo je opazoval in mislil, da krade. Prijel jo je še pred blagajno ter vso zadevo preko policije izročil sodišču. Bila je obsojena na 150 mark globe in na izgon iz Nemčije. Dekle pa se ni vdala in je vložila priziv. Pri ponovni obravnavi se je stvar razčistila. Dekle je dosegla pravico in bila oproščena. — Tujci gledajo na nas dvakrat strogo, a to pot so se ušтели. Mi pa glejmo, da jim ne bomo dali resničnih povodov, da bi nas „zašili“!

Baden-Württemberg

Dne 29. junija sta se v Esslingenu poročila Mario Loi z otoka Sardinije v Italiji in Marta Ovijač iz Ljubljane; dne 13. julija pa v

Stuttgartu Franc Debeljak iz župnije Hinje na Dolenjskem in Ivanka Žibert iz župnije Cerklje ob Krki. — Naj Bog obema paroma nakloni svoj obilni blagoslov!

Mlada zakonca Franc Sernel in Milka roj. Peterlin, ki sta se bila poročila 9. marca t. l., sta nas sedaj zapustila; dne 15. julija sta odpotovala v Kanado. Tudi njima želimo obilno uspeha in sreče v novih krajih.

V nedeljo 28. julija smo imeli prvič slovensko službo božjo v Ohringenu, severovzhodno od Heilbronna. Udeležencev je bilo 26; to je za prvič prav lep uspeh in gotovo jih bo prihodnjič še več.

Nedelja 7. julija je bila za tukajšnjo pokrajino usodepolni dan: najprej je bila okoli ene ure popoldne velikanska avtobusna nesreča pri Leonbergu, pri kateri sicer ni bilo naših ljudi, a je vendar bolešno odjeknila po vsej deželi. Nekaj čez polnoč po isti nedelji so pa trije naši mladi rojaki našli žalostno smrt v valovih reke Nagold, kamor so bili z mokre ceste na ovinku zgrmeli z avtom tri kilometre pred Calwom, ko so se vračali od nekega praznovanja. V avtomobilu jih je bilo pet. Dve dekleti, zaposleni v Wildbadu, Božič Anica in Vesel Anica, sta utonili, dva moška sta se rešila, o Vesel Janezu, ki je bil avto vozil, je pa kljub skrbnemu iskanju po reki več dni manjkala vsaka sled. Ugibalo se je, da je utonil neznano kje ali pa da je skrivaj pobegnil. Šele čez teden dni so tudi njega dvignili iz vode mrtvega. Bil je Aničin brat. Tako je uboga družina v Sodražici izgubila kar dva mlada člana hkrati. Bog edini jo more tolažiti ob tako težkem udarcu. — Pa še enega mladega rojaka nam je ugrabila

Na praznik presvetega Rešnjega Telesa, 13. junija letos, so se Slovenci iz Oberhausena kot posebna skupina pridružili procesiji župnije Srca Jezusovega v Sterkrade. Narodne noše so vzbudile veliko pozornost pri nemških vernikih. „Ah, wie schön!“ je bilo slišati od povesod.

smrt v zadnjem mesecu: Jožeta Maček, ki je stanoval v Jesingen/Teck in je 22. julija umrl v bolnici v Freiburgu za operacijo v glavi. Z ženo Rozalijo sta se bila poročila v Ljubljani šele lani 27. oktobra, sedaj ju je pa smrt zopet ločila. Njega in vse tri gori omenjene utopljenke so za pogreb prepeljali v Slovenijo. — Bog podeli vsem po tako tragičnem odhodu s tega sveta lepše življenje onstran groba!

Sedaj pa še nekaj o našem romanju v Lurd. Bilo nas je 14, kar je za Nemčijo rekordno število. Vedrega razpoloženja in polni pričakovanj smo odpotovali v torek, 18. julija, dopoldan z glavne postaje v Stuttgartu. Najprej je šla pot preko Strasburga do Pariza. Tam smo imeli dobre štiri ure odmora, ki so nam bile kar dobrodošle, da si lahko hitro ogledamo par zanimivosti tega velikanskega mesta. Zgnetli smo se v tri taksije in se peljali najprej k stolnici Notre-Dame, ki pa nam jo je uspelo videti le od zunaj. Potem pa na Montmartre k veličastni cerkvi Srca Jezusovega, katero smo pa dobro videli od zunaj in od znotraj. Od tam ima človek tudi že lep razgled na mesto. Naš naslednji cilj je bil pa skoraj na drugem koncu Pariza znameniti Eifelov stolp. Radi bi bili videli še kaj, a treba je bilo iti nazaj na postajo in nadaljevati vožnjo ponoči proti Lurdu. V Lurd smo dospeli v sredo ob pol osmih zjutraj. Tu smo se seznanili z našimi rojaki iz severne Nemčije, Francije in Anglije. Dnevi, ki smo jih tam preživeli, nam bodo ostali v nepozabnem spominu.

Naša posebna zahvala velja č. g. Kavalarju za ves njegov trud ob tem romanju. Lurd smo vsi zapustili z željo, da bi se lahko še kdaj vrnili.

Porurje

Pričakovali bi, da bodo šli v poletnih mesecih tudi zaročenci na počitnice, pa je bilo ravno obratno. Kar „po vrsti, kot so hiše v Trsti“, so prihajali pred poročni oltar. Upamo, da je bila v ozadju res prava ljubezen in ne morebitni strah, da bi kaka nevesta ušla!

Naknadno najprej poročamo, da sta se 24. maja v Urdenbachu pri Düsseldorfu poročila Martin Vrbančič, rojen v Buhovcah, in Gerda Strobel iz Düsseldorfa. Nato pa se je pri-

V Essen-Altenessenu v Nemčiji prihaja vedno večje število rojakov k slovenski službi božji, ki je ob nedeljah ob 9. uri v St. Marienhospitalu. Ker se tam srečajo znanci in prijatelji, po maši radi tudi malo pokramljajo.

V rudarskih taboriščih Kleckamp-Oberhausen (zgoraj) in Emscherlager-Essen (spodaj) je bilo leta 1958 po nekaj sto slovenskih fantov, beguncev iz Slovenije. Danes v Kleckampu ni nobenega več, v Emscherlagerju pa le še kaka desetina. Vsi so se razpršili po Nemčiji in si poiskali lepša stanovanja in boljše delo. Mnogo se jih je medtem poročilo.

čelo v Dortmundu, kjer sta se 12. junija poročila Anton Grošelj, doma v Smartnem v Tuhinju, in Cecilija Tomšič iz Šmarce, župnija Homec pri Kamniku. Naslednja poroka je bila 15. junija v Velbertu, kjer sta se vzela Maks Skela iz Podlehnik in Ingrid Hamburg iz Velberta. Na praznik sv. Alojzija, 21. junija, sta imela v Wuppertalu poročno slavo Konrad Potrč, rojen v Zg. Kungoti, in Šarlota Križan, rojena v župniji Fram pri Mariboru. V Altenessenu sta si 29. junija obljubila zakon Alojz Škrbina, doma v Drnovem pri Leskovcu, in Hedvika Klewer iz Altenessena. V soboto, 6. julija, sta se prišla iz Alsdorfa in Weisweilerja poročiti v Sterkrade Franc Špiler, rojen v Stolovniku, in Marija Medved, rojena v Weisweilerju. Veriga porok se je potem nadaljevala preko Wuppertala, Hannovera in Altenessena nazaj v Sterkrade. Wuppertalčan Maks Baudebacher je 12. julija tam vzel rojakinjo Marijo Glaser iz Celja. V Hannoveru sta se 17. julija vzela Franc Vidic iz župnije Polica in Ivana Ceglar iz višnjegorske župnije. Zadnji dan julija smo imeli dve poroki. V Altenessenu sta šla pred oltar Jožef Melavc iz Zgornjega Pobrežja in Frančiška Mirt iz Lokey pri Brešanici, v Sterkrade pa Peter Žnidarec, rojen v Brezovcu, župnija Polje ob Sotli, in Gertruda Fiolka, po rodu iz Oberhausena. — Poleg omenjenih mlado-poročencev sta svoj zakon cerkveno uredila še dva druga para. Tako pove to poročilo, da smo imeli v Porurju v poletnih mesecih kar 12 cerkvenih porok! — Vsem iskrene čestitke.

Poletni tedni so prinesli tudi celo vrsto novorojenčkov. Družina dr. Marjana in Marije Urh v Krefeldu je dobila hčerkico Barbaro. V istem mestu je razveselila Zafošnikovo družino hčerkica Suzana. V družini Franca Pirmana v Meerbecku je prišel na svet sinko Tomažek. V Hildenu so pri Uršičevih dobili hčerko Klavdijo, pri Šribarjevih pa sinka Jožka. V Oberhausenu so Klenovškovi prinesli h krstu sinka Herberta, v Sterkrade pa Goričanovi sinka Ervina. V Altenessenu smo krstili Ervina Dreisiebnerja, sinka Avgusta in Jožefe, v Solingenu pa Kežmanovo Marjetico, hčerko Avgusta in Ivanke. Zadnje nedeljo v juliju sta v Weisweilerju dala krstiti svojo hčerko prvorojenko na ime Stanislava Luštek Stanislav in Marija. — Staršem iskrene čestitke, malčkom mnogo zdravlja!

Poleg veselih dogodkov moramo sporočiti tudi žalostno novico, da smo 26. julija v Schwelmu pokopali 24-letnega slovenskega fanta **Petra Steparja**, doma iz vasi Dekani

pri Kopru. V nedeljo 21. julija, se je šel kopat v Bevertalsperre, a ni prišel več iz vode. Se-le po dveh dneh iskanja so našli njegovo truplo. Težko nam je za mladim fantom, ki je z mladostnim upanjem prišel v Nemčijo, da bi si kaj prislužil in pomagal tudi domačim. Tako pa mu je nenadna smrt prekrizala vse račune. Naj mu Bog v onostranstvu izpolni njegovo upanje in želje po sreči! — Sorodnikom v domovini naše iskreno sožalje!

NIZOZEMSKA

4. nedeljo v juniju smo v Heerlenu na Nizozemskem imeli vseslovensko romanje k Mariji Pomagaj, združeno s kulturno prireditvijo.

Poleg številnih rojakov in rojakinj iz Hollandije smo imeli zadoščenje pozdraviti tudi rojake iz Genka in Eisdena v Belgiji, ki so prihitali k nam na posebnih avtobusih. Bilo je lepo. Molitev je prepletala Marijina pesem. Prof. dr. Ign. Lenček je s svojo jasno besedo znal vžgati srca navzočih. Iskrena zahvala!

Pri kulturnem programu pa so nastopili: Mešani zbor „Zvon«, »Slovenska folklorna skupina« in igralci društva »Slomšek« iz Belgije z lepo narodno igro „Črni križ v gozdu“.

Polna dvorana je z velikim zadoščenjem sledila zvesto pripravljenemu programu.

Topla zahvala zvezinemu odboru, ki je pripravil vse potrebno, pevcem, plesavcem, igravcem ter rojakom iz Belgije. Posebno zahvalo dolgujemo g. Janezu Sintiču iz Eisdena za njegovo požrtvovalnost.

ŠVEDSKA

Upamo, da ste vsi dobro preživeli počitnice in ste z novimi močmi začeli svoje vsakdanje delo. Prav iz srca vam privoščimo zasluženi počitek in razvedrilo. Vsem, žal, to ni bilo dano, bo pa morda drugo leto! Ker so bile počitnice, tudi mi misimo zvedeli mnogo novic iz tega časa, bo pa drugič več!

V Hallstahammarju je bil krščen 14. aprila (na samo Veliko noč) Valter Hadrijan Makovec, ki je bil rojen 28. marca letos. Oče Marcelo je doma iz Ilirske Bistrice, mati Pavlina roj. Batista pa tam blizu iz Dolnjega Zemona. — V Stenstorpu, v srednji Švedski, sta družino Lešnik razveselili kar dve hčerki, ki sta se rodili 2. februarja in sta bili krščeni 22. julija, kar na domu, ker tukaj ni katoliške cerkve, na imeni Ana in Marija Magdalena. Oče Albin je doma iz Zgornje Kungote pri Mariboru, mati Zofija roj. Dvoršak

pa iz Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. V Malmö je bila 27. julija krščena Vera Halužan, ki je kot prvorojenka razveselila dne 13. maja svoje starše očeta Slavka, doma iz Kosterskega pri Rogatcu, in mater Ljudmilo, roj. Zgank, iz Kasez pri Grižah v Savinjski dolini. — Vsem družinam in njihovim novokrščencem iz vsega srca čestitamo!

Kmalu se bo začelo novo šolsko leto. Nekateri na Švedskem boste svoje otroke prvič poslali v šolo. Ne pozabite na svojo dolžnost, da poveste v šoli, da je otrok katoliške vere in da bo hodil h katoliškemu verouku. Potem pa prijavite svojega otroka katoliškemu duhovniku, ki prihaja tja učiti verouk. Povsod prihajajo duhovniki, ponekod redovnice, z avtom, poberejo otroke po hišah in jih zberejo na določenem mestu, kjer imajo verouk, potem jih pa spet razvozijo nazaj po družinah. Tako ne boste vi imeli druge skrbi s tem, kot prijaviti otroka, za vse ostalo bodo oni sami poskrbeli. Če pa tam blizu ni katoliškega duhovnika ali pa ne veste, kje je, potem pišite vašemu slovenskemu dušnemu pastirju ali pa mu povejte, kadar vas bo obiskal, da vas bo on spravil v stik s katoliškim duhovnikom na župniji, kamor spadate, in uredil, da bodo vaši otroci lahko obiskovali katoliški verouk. To je vaša velika dolžnost kot katoliških staršev, ki ste nekoč obljubili, da boste svoje otroke katoliško vzgojili.

Od konca avgusta tega leta naprej ima Vaš slovenski dušni pastir **novi naslov:** Jože Flis, Gamla Nissastigen 65, Oskarström (Halmstad). — Če ste prišli na romanje v Oskarström 1. septembra, ste se že tam z njim videli.

Iz pokrajine Skone. — Kakor drugje je tudi pri nas poletje in čas dopustov. Toda kmalu bo tudi minilo in bomo spet mislili na kaj drugega. V Švedski nas je razkropljenih precej Slovencev, toda večjih skupin ni. Sedaj je prišel med nas tudi slovenski duhovnik, toda dela nima lahkega. Smo preveč razkropljeni in se bomo težko dobili skupaj. Za tiste, ki so v Malmö, je pač boljše. Kakor druge prišlece, tudi naše ljudi tarejo finančne težave, pa tudi duševne. Alkohol ne vpliva dobro in tudi ni nikomur v ponos. Posledice so razbiti avtomobili in uničeno življenje. Marsikdo je izpostavljen tudi različnim verskim vplivom in skušnjavam, kar za Švedsko ni čudno. Vendar ne bi smelo biti koristno ljublje vzrok, da pozabimo na to, kar sta nas že mati in stara mati učili. Tu v okolici Höl-singborga živi preko 30 Slovencev, ne da bi šteli otroke. Veliko je pa Poljakov. Na ve-

Po velikonočni službi božji v cerkvi sv. Klementa v Hälsingborgu na Švedskem

likonočno nedeljo je bila cerkev nabito polna, a na žalost ni bilo Slovencev veliko med njimi. Rojaki, glejmo stvari, kot so, toda ugleda in spoštovanja z denarjem ne moremo kupiti! Ostanimo zvesti svoji veri in svojemu narodu! — J.

rojaki pišejo

Lepo je bilo v Lurdu

Ne vem točno, koliko nas je bilo od 15. do 25. junija t. l. v Lurdu. Čim bolj sem štel, več sem jih naštel. Gospodje, ki se na mate-matiko bolj razumejo kot jaz, so rekli, da je bilo vseh romarjev 20.000. Vodili so nas naši priljubljeni dušni pastirji č. gg. Kaval-lar, Kunstelj, dr. Felc in Turk. Njihove krasne pridige so nam segale globoko v srce in privabile tudi solzo v oči. Enkrat smo smeli imeti sveto mašo celo pri votlini. To je baje zelo težko doseči. Nekoliko je deževalo tisti dan in zaradi tega smo prišli mi bolj do veljave, ker se nismo ustrašili prhe kakor drugi. To pot, še bolj pa ob sklepu, ko smo prepevali naše litanije v cerkvi Žalostne Ma-tere božje, so tujci prisluhnili in nas izpraševali, kdo smo in odkod.

Iz raznih krajev smo se zbrali (Anglija, Nemčija, Pas de Calais, Meurthe Moselle, šest celo iz domovine), pa smo se takoj seznanili in si postali domači, saj je vsakdo izmed nas nosil dve isti imeni: katoličan in Slovenec na tujem. — Vendar tujina v Lurdu izgine. Vse, zlasti pa velikanska večerna procesija z lučkami, združi vse narode, ki prepevajo lurško pesem, vsak v svojem jeziku, z istim odpevom „Ave Marija“. Popol-

danske procesije smo se udeležili z našo zastavo, na kateri je bila podoba Brezjanske Marije Pomagaj. Nosil jo je simpatičen zastaven slovenski fant. Nekaj posebnega je, da je bilo ne le med Slovenci, ampak na splošno več moških kot žensk. Po končani popoldanski procesiji je vedno blagoslov bolnikov s sv. Rešnjim Telesom. Takrat in pri kopanju v lurški vodi se večkrat zgodijo čudeži. Tudi to pot je mlada deklica (ni bila Slovenka) po kopanju shodila. Medtem ko je bila prej par let kot hroma in so jo vozili, je nazaj grede sama peljala prazen voziček. Čudežev pa v Lurdu ne obešajo na veliki zvon, saj vsem pade v oči spomenik nad votlino, ki ga je postavila neka italijanska gospa in zapisala, da je veliko večji čudež, ako Marija komu izprosi spreobrnjenje kakor pa, če mu vrne vid.

V Lurdu je tudi zelo lep križev pot. Na prostem (na griču) si sledi 14 postaj v primeri razdalji. Jezus, Marija, sv. Janez, Veronika, usmiljene žene, trdosrčni Judje, ki so Simona prisilili, da je moral Jezusu pomagati nesti križ, ker so se bali, da bi omagal in bi jim ušla zadnja slast, pribijanje Odrešenika na križ, kakor je to lepo omenil dr. Felc, vse to je narejeno v kipih naravne velikosti z občudovanja vrednimi kretnjami. Naši gospodje so nam pri vsaki postaji sami v pretresljivih besedah razložili globok pomen tiste postaje. Prav gotovo jim je Marija pomagala do tako presunljivih besed in stavkov. Dve uri smo hodili in molili, pa je minilo kakor dve minuti in, ko smo zapuščali zadnjo postajo, je zadonela naša tolažilna in lepa pesem „Jezus naš je vstal od smrti“.

Zanimivo je, da je bil v Lurdu rojen ta čas Slovenec, katerega je 20. junija krstil g. Kavalari ob asistenci drugih naših duhovnikov pri istem kamnu, kakor je bila krščena sv. Bernardka. Krstitelj je to priliko porabil, da je navzočim slovenskim romarjem razložil velik pomen sv. krsta. Mali Tonček — (dobil je to ime, ker je bil rojen 13. junija, dan sv. Antona Padovanskega) — bo gotovo ostal vse življenje v varstvu Marije, ki zna tako lepo voditi skozi življenje.

Okolica Lurda je vredna Marijine lepote, zato smo si tudi to ogledali. Zapeljali smo se za 1 dan v Biaritz k morju. Prijetno je bilo v avtobusu, ko smo prepevali in si pripovedovali kratkočasnice, med njimi ono o strogem župniku in maščevalnem mežnarju. Župnik je v javno knjigo, katera je bila na vidnem mestu vsem župljanom na razpolago, zapisal: „Včeraj je bil mežnar pijan.“ Mežnarjevi prošnji, naj to zbríše, ker se redko zgodi, župnik ni ugodil. Drugi dan so pa ljudje z za-

čudenjem in nasmehom brali: „Danes je gopod župnik trezen!“

Ne bi bilo prav, če ne bi ob sklepu omenili Virantove družine, ki živi v 7 kilometrov od Lurda oddaljeni vasi Ossen. Vse Slovence so bili neko jutro povabili tja gor, kjer smo imeli celo sv. mašo s petjem. Po maši so nas pogostili s konjakom, kavo, mlekom, bobi in kaj vem kaj so še vse napekli. Bog naj jim povrne! Pred mašo so se fantje spravili v zvonik in prav lepo so slovensko potrkavali, da je na mah ta mala pirenejska vasica zadobila za hip slovenski značaj. Kdor zna, ta zna in je povsod doma, in to je prav gotovo Slovenec... J.J.

smeh je zdrav

Nepričakovan odgovor. — Sodnik obtožencu: „Gotovo ste se v svojih mladih letih dosti sukali v slabi družbi, ne?“ — Obtoženec: „Da, največ sem imel opravka z gospodi s sodišča.“

Hvaležna vloga. — Gledališka igralka: „Mislite, da bom v tej vlogi občinstvu ugajala?“ Ravnatelj: „Gotovo. Saj že v prvem dejanju umrete.“

V zaporu. — V zaporu se srečata nekdanja sošolca. — „Kaj si napravil, da si tukaj?“ — „Trgovino z urami sem odprl, pa sem prikrival promet in so me zašili. Kaj si pa ti naredil?“ — „Jaz sem tudi odprl trgovino.“ — „S čim?“ — „S sekiro.“

Učiteljica vpraša v šoli: „Kaj je potrebno, da prejmemo odpuščanje grehov?“ — Učenec so odreže: „Grehe delati!“

„DVOBOJ S SONCEM“

Zaradi pomanjkanja prostora smo morali nadaljevanje vesoljske povesti Leva Detele „Dvoboj s soncem“ odložiti do prihodnjic.

„SLOVENSKI DAN“ V EISDENU

Kdor bi želel ob priliki največjega slovenskega praznika v zapadni Evropi, ki bo 15. sept. t. l. v Eisdenu (Limburg) v Belgiji, tam prenočevati, naj to sporoči na naslov: Stanko Revinšek, Draaimortel 76, Eisden, Limb., Belgija. — Na veselo svidenje!

Mali oglasi

Prevzel bi izključno zastopstvo v Franciji za prodajo vseh splošnih dodatnih delov (=potrebščin) za vse vrste avtomobilov. — Resne ponudbe poslati na naslov:

Francois Ahačič, Résidence Sylvabelle,
VILLE D'AVRAY (Seine-et-Oise), Francija.

URADNI TOLMAČ

Kdor želi imeti slovenske dokumente prevedene v francoščino (Krstne, rojstne, poročne liste) ali pa želi vložiti razne prošnje glede pokojnine, rente, razne reklamacije in tako dalje, naj se obrne na naslov: Monsieur JANKOVIČ Janko, uradni tolmač, 17, rue de Belgrade, Tucquegnieux (Marine) M & M., Francija.

NAŠ ARHITEKT

Kdor si želi postaviti lastni dom, lepo, trdno in ne predrago hišo ali pa jo preurediti, naj si da narediti načrt pri: Monsieur Anton JANKOVIČ, diplomirani arhitekt, 624, Cité Radieuse à Briey, M & M., Francija.

KNJIŽICA

Za mlade je primerna knjižica „Proti vetru“ (o njihovem lepem zadržanju ob počitnicah). Izšla je na Opčinah pri Trstu.

Uganka — zlogovnica

Sestavi iz naslednjih zlogov lepo slovensko narodno pesem. Začenja se z zlogom: „Slo — ...“

Ca — ci — do — drav — du — fant — ga — ga —
ha — je — ma — pri — ske — ske — ski — slo —
slo — slo — smo — sr — ven — ven — ven.

Tiskovni sklad

Več rojakov nam je poslalo svoj dar za tiskovni sklad „Naše luči“. Vsem se lepo zahvaljujemo. —
Uprava

APEL MUSLIMANOV

Prejeli smo dve poslanici bosenskih mohamedancev, eno iz tujine, drugo pa iz Sarajeva. Obe razlagata težaven položaj, v katerih živijo bosenski mohamedanci, ker tudi oni ne morejo svobodno delovati kot verska skupnost.

GOSPE MAJDI, ki nam je tolikokrat v „Naši luči“ marsikaj tako lepo napisala, a je zbolela, želimo v imenu naših bralk čimprejšnje okrevanje.

AMERIŠKI NAKUPI ZA RUSE

Po najnovejši pogodbi smejo Američani odslej za svoje sorodnike v Rusiji kupovati avtomobile, motorje, rolerje, motorna kolesa, dvokolesa, televizijske in radijske aparate, šivalne stroje, hladilnike, kratkoma vse tehnične izdelke, ne da bi jim bilo treba plačevati carino! Če hoče n. pr. kdo v inozemstvu za sorodnika v Rusiji naročiti en „Moskvič“ (mali avto), stane le-ta, če se plača v dolarjih, 1395 dol., t. j. 5580 DM (ali 1, 116.000 Din). Če pa kupi isti avto doma v Rusiji, plača zanj 2500 rubljev, t. j. 11.100 DM ali v našem denarju 2.220.000 Din — torej enkrat več! Televizijski aparat za sorodnike v Rusiji stane 85 dol., to je 340 DM (ali 68.000 Din).

(Kdaj pa bodo naši rojaki v Nemčiji svojim doma lahko tako poceni kupovali avtomobile in televizijske aparate?)

NASLOVI SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S.W. 9., England (Tel. RELiance 6655, izg. Rilajens).

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique (Tel. 04/233910). — Kazimir Gabere, 19 avenue Louis Empain, Marcinnelle (Hainaut), Belgique (Tel. 07/367754).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, Paris 20, France, (Telefon MENilmontant 80-68) — Ciril Lavrič, 7 rue Gutenberg,

Paris 15, France, (Tel. BLOmet 89-93). — Stanislav Kavalar, 17 rue Claude Debussy, Liévin (Pas-de-Calais), France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Aumetz (Moselle), France. — Msgr. Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, Merlebach (Moselle), France. — P. Jakob Vučina, 6, rue de France, Nice (A. M.), France.

NEMCIJA: Ciril Turk, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestrasse 18, West-Deutschland (Te-

lefon 902/62676) — Ivan Ifko, 42 Essen-Altenessen, Schonefeldstr. 36, W. Deutschland. — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Heusteigstr. 49/II, W. Deutschland (Tel. 707970). — Dr. Janez Zdešar in Franc šeskar, oba: Zieblandstr. 32/II Rgb., 8 München 13, W. Deutschland, (Tel. 550296).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA: Jože Flis, Gamla Missastingen 65, Oskarström (Halmstad), Schweden.

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

12. letnik
1963

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

Printed in Austria

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu. Člankov ne vrača.

List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali pa naravnost pri upravi v Celovcu.

Če list naročiš pri upravi, stane na leto 30 šil. ali protivrednost: 60 bfr, 6 NF, 4,50 h. gld, 5 DM, 750 lir, 12 angl. šil., 8 norv. kron, 6 švedskih kron, 9 danskih kron, 15 avstralskih šil., 1,50 dolarja.

Uredništvo in uprava imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

Minilo je

poletje, prišel je september in z njim jesen. Spet je pred vami številka „Naše luči“, ki vas bo odslej pozdravila spet vsak mesec.

Če vam še ni znano, da je umrl naš mučenec in pričevavec za vero nadškof Vovk, boste zvedeli iz te številke. Če jo preberete, boste zvedeli tudi kaj o poteku letošnjega slovenskega romanja v Lurd. Tokrat ne manjka novic tudi iz vrst rojakov onstran morja. Članek o rdeči pesi ne bo zanimal samo naših kuharic, ampak tudi druge.

V tej številki je tudi uganka. Rešitev objavimo seveda prihodnjič!